

NATO STANDARDI

AQAP-2070

NATO KARŞILIKLI DEVLET KALİTE GÜVENCESİ (DKG)

Baskı B Sürüm 4
EKİM 2019

KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI TEŞKİLATI

MÜTTEFİK KALİTE GÜVENCE YAYINI

NATO STANDARDIZASYON OFİSİ (NSO) tarafından yayınlanmıştır
© NATO/OTAN

BOŞ SAYFA

KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI TEŞKİLATI (NATO)
NATO STANDARDİZASYON OFİSİ (NSO)
NATO DUYURU MEKTUBU

04 Ekim 2019

1. AC/327'deki ülkeler tarafından onaylanan ilişikteki AQAP-2070, Baskı B, Sürüm 4, NATO KARSILIKLI DEVLET KALITE GÜVENCESİ (DKG), bu duyuruyla yürürlüğe konulmuştur. Ülkelerin, bu yayının kullanılması ile ilgili mutabakatı, STANAG 4107'de kaydedilmiştir.
2. AQAP-2070, Baskı B, Sürüm 4, önceki sürümlerindeki ana hatlarıyla yer alan karşılıklı Devlet Kalite Güvencesi prosedürlerini tutmakta fakat bir çok AQAP'ın iptalini, AQAP'ların ve referans verilen uluslararası standartların güncellenmiş halini yansıtacak şekilde düzeltilmiş ve küçük yazımsal değişiklikler ilave edilmiştir. Bunlar özellikle;
  - 2.1. Paragraf 1.2.b)'deki yazımsal değişiklik: "ISO 9000:2005" olarak verilen referans, "ISO 9000:2015" referansı ile değiştirilmiştir.
  - 2.2. Paragraf 1.2.d)'deki yazımsal değişiklik: "ISO 19011:2002 Guidelines for quality and/or environmental management system auditing." olarak verilen referans, "ISO 19011:2018 Guidelines for auditing management systems." referansı ile değiştirilmiştir.
  - 2.3. Paragraf 2.2'deki yazımsal değişiklik: "ISO 9000:2005" olarak verilen referans, "ISO 9000:2015" şeklinde değiştirilmiştir.
  - 2.4. Paragraf 2.2.'deki yazımsal değişiklik: "ISO 9000:2005, 3.6.2."Nonconformity"" olarak verilen referans, "ISO 9000:2015, 3.6.9 "Nonconformity"" şeklinde değiştirilmiştir.
  - 2.5. NATO Standardization Agency isminin değişikliği, NATO Standardization Office olarak yansıtacak şekilde paragraph 3.1.'de değişiklik yapılmıştır.
  - 2.6. Paragraf 4.2.2.4.'deki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 para. 6a)" olarak verilen referans, "AQAP 4107 para. 4.2 1.a.)" referansı ile değiştirilmiştir.
  - 2.7. Paragraf 5.4.2.'deki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 para. 2c)" olarak verilen referans, "AQAP 4107 para. 2.1 1.c.)" referansı ile değiştirilmiştir.
  - 2.8. Şekil 6-A, AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "Örnek: Isıl İşlem Süreci / AQAP 2110 Bölüm 5.4.7 Ürün ve Hizmet Şartlarının Kontrolü / 5.4.6 Dışarıdan sağlanan süreçlerin, ürünlerin ve hizmetlerin kontrolü".
  - 2.9. Paragraf 8.5.'deki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 Annex A" olarak verilen referans "AQAP 4107-SRD.1" referansı ile değiştirilmiştir.
  - 2.10. Paragraf 14.2, AQAP-2120 ve -2130'un iptalini yansıtacak şekilde ve özel standartlarla ilişkili dokümanlara referans verilmesini kaldıracak şekilde değiştirilmiştir.
  - 2.11. Ek A paragraf 2.1, AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 para. 5.4.12 ve 5.6."
  - 2.12. Ek A paragraf 2.3.2, AQAP-2120 ve -2130'un iptalini yansıtacak şekilde ve özel standartlarla ilişkili dokümanlara referans verilmesini kaldıracak şekilde değiştirilmiştir.
  - 2.13. Ek A paragraf 4.1, AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 para. 5.6.1"
  - 2.14. Ek A paragraf 4.5.1 f), AQAP 2110 ve AQAP 2310'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 ve 2310 para. 5.6.1".

- 2.15. Ek A paragraf 4.5.2, AQAP 2110 ve AQAP 2310'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 ve 2310 para. 5.5.2 ve 5.5.3".
  - 2.16. Ek A paragraf 5.5, AQAP-2120 ve -2130'un iptalini ve AQAP 2110 ve AQAP 2310'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 ve 2310 para. 5.6.1".
  - 2.17. Ek A paragraf 5.5.1, AQAP-2120 ve -2130'un iptalini ve AQAP 2110 ve AQAP 2310'un yeni baskısını yansıtacak şekilde değiştirilmiştir: "AQAP 2110 ve 2310 para. 5.4.12".
  - 2.18. Ek B DKG Talebi Formundaki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 Annex A" olarak verilen referans, "AQAP 4107-SRD.1" referansıyla değiştirilmiştir.
  - 2.19. Ek B DKG Talebine Yanıt Formundaki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 Annex A" olarak verilen referans, "AQAP 4107-SRD.1" referansıyla değiştirilmiştir.
  - 2.20. Ek B DKG Talebi Kapanış Formundaki yazımsal değişiklik: "STANAG 4107 Annex A" olarak verilen referans, "AQAP 4107-SRD.1" referansıyla değiştirilmiştir.
  - 2.21. Ek D paragraf 4.2'deki yazımsal değişiklik: "ISO 19011:2002" olarak verilen referans, "ISO 19011:2018" referansıyla değiştirilmiştir.
  - 2.22. ISO 9001 değişikliğini ve AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde Şekil C-6 Yetkilendirenin Risk Örneği'ndeki yazımsal değişiklik.
  - 2.23. ISO 9001 değişikliğini ve AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde Şekil C-7 Yetki Alanın Risk Örneği'ndeki yazımsal değişiklik.
  - 2.24. ISO 9001 değişikliğini ve AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde Şekil D-2'deki yazımsal değişiklik.
  - 2.25. ISO 9001 değişikliğini ve AQAP 2110'un yeni baskısını yansıtacak şekilde Şekil D-3 DKG Ömrü Boyunca Güncellenen RIAC'daki yazımsal değişiklik.
3. AQAP-2070, Baskı B, Sürüm 4, alındığı andan itibaren geçerlidir ve dokümanların imhası ile ilgili yerel prosedürlere göre imha edilecek olan AQAP-2070, Baskı B, Sürüm 3,'ün yerini alır.
  4. Yayıncının izni alınmaksızın bu yayının hiçbir bölümü, elektronik, mekanik, tıpkıçekim, kaydederek ya da başka bir şekilde ticari olarak kullanılmaması, uyarlanmaması, aktarılmaması, geri alma sisteminde saklanmaması veya çoğaltılmaması tavsiye olunur. Ticari satışlar hariç olmak üzere, üye ülkelere ve Barış İçin Ortaklık ülkelerine ya da NATO komutanlıklarına ve kuruluşlarına bu kural uygulanmaz.
  5. Bu yayın, C-M(2002)60'a uygun olarak ele alınacaktır.

Zoltán GULYÁS
Tuğgeneral, HUNAF
Başkan, NATO Standardizasyon Ofisi

ULUSAL YÜRÜRLÜK MEKTUBU İÇİN AYRILMIŞTIR

BOŞ SAYFA

BOŞ SAYFA

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM	KONU	SAYFA
1	Giriş	1
2	Kısaltmalar; Terimler ve Tanımlamalar ve İş Akışı Sembolleri	3
3	Amaç ve Kapsam	6
4	Operasyon Konsepti	7
5	Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Talimatları	13
6	Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Rehberi	15
7	DKG Talebi Talimatları	17
8	DKG Talebi Rehberi	19
9	DKG Talebine Yanıt Talimatları	21
10	DKG Talebine Yanıt Rehberi	23
11	DKG Planlaması Talimatları	25
12	DKG Planlaması Rehberi	27
13	DKG'nin Uygulanması Talimatları	29
14	DKG'nin Uygulanması Rehberi	31
15	DKG Kapanış Talimatları ve Rehberi	32
EK A	DKG Destek Süreçleri	A-1
A.1	Bu EK'in Maksadı	A-2
A.2	Uyunsuzluk Sürecine Genel Bakış	A-3
A.3	Sapma İzni ve Tavizler Süreci	A-4
A.4	Düzeltilici Faaliyet Süreci	A-5
A.5	Uygun Olmayan Ürün ve Müşteri Şikayeti Soruşturma Süreci	A-6
A.6	Alt Yetkilendirme Süreci	A-7
EK B	DKG Formları	B-1
B.1	DKG Formları Genel	B-2
EK C	DKG Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim	C-1
C.1	Bu EK'in Maksadı	C-2
C.2	Yetkilendiren ve Yetki Alanın Ortak Risk Tanımlama ve Değerlendirmesi	C-2
C.3	Risk Tanımlama ve Değerlendirme	C-2
EK D	Risk Temelli DKG Planlaması ve Uygulaması	D-1
D.1	Bu EK'in Maksadı	D-2
D.2	Genel	D-2
D.3	Risk Temelli DKG Planlaması	D-2
D.4	DKG Faaliyetleri ve Tekniklerinin Hedefleri	D-4
D.5	DKG Uygulaması	D-5
D.6	Kuruluş Çapında Yetkilendirme	D-6

BOŞ SAYFA

BÖLÜM 1. GİRİŞ**1.1 Genel**

Karşılıklı Devlet Kalite Güvencesi (DKG), savunma ürünlerinin kaliteyle ilgili sözleşme gereksinimlerine uygunluğuna ilişkin güveni tesis etmek amacıyla, NATO ülkelerinin, birbirlerine ve NATO kuruluşlarına Kalite Güvence hizmetlerini sağladıkları bir süreçtir.

DKG faaliyetleri, alıcı Devlete risk teşkil eden ya da alıcı Devletin yasaları tarafından talep edilen tüm bu sözleşme gereksinimleri üzerinde icra edilir.

1.2 Referanslar

- a) Standardizasyon Anlaşması (STANAG) 4107, Devlet Kalite Güvencesinin Karşılıklı Kabulü ve Müttefik Kalite Güvence Yayınlarının (AQAP'lar) Kullanımı.
- b) ISO 9000:2015 Kalite Yönetimi Sistemleri– Esaslar ve Sözlük.
- c) Müttefik Kalite Güvence Yayınları.
- d) ISO 19011:2018 yönetim sistemleri Tetkik Kılavuzu

**BÖLÜM 2. KISALTMALAR; TERİMLER VE TANIMLAMALAR VE AKIŞ ŞEMASI
SEMBOLLERİ****2.1 Kısaltmalar**

Aşağıda yer alan liste, bu AQAP'da kullanılmakta olan kısaltmaları kapsamaktadır:

AQAP

Müttefik Kalite Güvence Yayımları

CoC

Uygunluk Belgesi

DFB

Yetkilendirme Geri Beslemesi

FAI

İlk Ürün Muayenesi

GQA

Devlet Kalite Güvencesi

GQACR

Devlet Kalite Güvencesi Kapanış Raporu

GQAR

Devlet Kalite Güvence Temsilcisi

QDR

Kalite Hata Raporu

QMS

Kalite Yönetim Sistemi

RIAC

Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim

RGQA

Devlet Kalite Güvencesi Talebi

RGQAR

Devlet Kalite Güvencesi Talebine Yanıt

2.2 Terimler ve Tanımlamalar

AQAP 2110 - TASARIM, GELİŞTİRME VE ÜRETİM İÇİN NATO KALİTE GÜVENCE GEREKLERİ'nin tanımları (ISO: 9000:2015'dekiler dahil), bu AQAP'a uygulanacaktır. Bu AQAP'ta kullanılan ilave terimler aşağıda açıklanmaktadır:

alıcı

Bir Yüklenici ile sözleşmesel ilişki içerisinde olan, ürün ve kalite gereklerini tanımlayan Devlet ve/veya NATO Kuruluşu.

Not: Normalde bu, fonksiyonel, teknik, maliyet, program, kalite vb. gibi uygun sözleşme gereklerini oluşturan bir müşteri kuruluşudur.

kritik malzeme

Ürün gerçekleştirme ve ürünün kullanımında önemli bir etkiye sahip (örn; işlevler, parçalar, yazılım, karakteristikler, süreçler); emniyet, performans, biçim, uygunluk, işlev, üretilebilirlik, hizmet ömrü dahil; bunların yeterli bir şekilde yönetildiğini sağlamak için özel faaliyet gerektiren malzemeler. Kritik maddelere örnek olarak, emniyet kritik malzemeler, kırılabilir kritik malzemeler, görev kritik malzemeler, anahtar karakteristikler verilebilir.

yetki alan

DKG Talebinin kabulünü müteakip, DKG'yi uygulayan, bir NATO ülkesinin belirli bir yetkilisidir.

yetkilendiren

Satıcı konumundaki bir NATO ülkesinden DKG talep eden, bir NATO Ülkesindeki veya NATO'da yer alan teşkilat içerisindeki yetkili bir makamıdır.

devlet kalite güvencesi katılımcıları

Karşılıklı DKG'de faaliyet gösterenler için kullanılan ortak bir terim.

anahtar karakteristik

Değişikliği kontrol maksatlı özel faaliyetler gerektiren, ürün uygunluğu, şekli, işlevi, performansı, hizmet ömrü ya da üretilebilirliği üzerindeki değişiklik durumunda, önemli etkiyi yaratacak olan bir vasıf veya özellik.

kalite hata raporu

Uyumsuzluğu belirleyen Devlet personeli tarafından başlatılan rapor ya da kayıt. Bakınız ISO 9000:2015, 3.6.9 "Uyumsuzluk".

risk

DKG kapsamı içerisinde, risk, ortaya çıkma ihtimali olan ve kaliteye ilişkin sözleşme gereklerinin yerine getirilmesine olumsuz etki eden, önceden belirlenemeyen bir olay ya da koşuldur.

risk nedeni

Kaliteye ilişkin sözleşme gereksinimleriyle bağlantılı olan, Yüklenicinin süreçleri ya da süreç kontrolünün ayrıntıları açısından ifade edilen riskin neden ortaya çıkacağına ilişkin olası gerekçesi(leri).

risk etkisi

Belirsiz bir durumun ortaya çıkmasının sonuçları.

risk dizini

DKG faaliyetlerini öncelik sırasına koymak için kullanılan etki ve olasılık ürünü şeklinde açıklanan bir riskin öneminin seviyesi.

risk olasılığı

Riskin ortaya çıkma olasılığının seviyesi.

risk bildirimi

Kaliteye ilişkin sözleşme gerekleri ile ilgili olarak, oluşması muhtemel bir yanlışlığın tanımlanması. Bu, herhangi bir ürün, ömür devri safhası ya da süreci ile ilgili olabilir.

risk durumu

Herhangi bir anda, artabilecek, azalabilecek ya da ya da önceki haline kıyasla sabit olan risk dizininin bir yansıması.

özel gereksinimler

Yerine getirilmesinde yüksek riskler bulunan, müşteri veya organizasyon tarafından belirlenen ve risk yönetimi süreci içerisinde yer alması gereken gereksinimlerdir. Ürün ya da süreç karmaşıklığı, geçmiş deneyimler ve ürün ya da süreç olgunluğu içeren özel gereksinimlerin belirlenmesinde kullanılan faktörler. Özel gereksinimlere örnek olarak, çağdaş koşullar içerisinde müşteri tarafından empoze edilen performans gerekleri, organizasyonun kendi teknik veya süreç kabiliyeti içerisinde belirlenen gereksinimler verilebilir.

DKG bildirimi

DKGT tarafından, DKG faaliyetinin, STANAG 4107 ve kabul edilen DKG Talebi şartlarına uygun olarak gerçekleştirildiğini onaylamak amacıyla imzalanan bir bildirimdir.

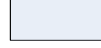
2.3 Akış Şeması Sembolleri

Bu doküman içerisinde kullanılan akış şeması sembolleri aşağıdadır.

Sürece Girdi ya da Süreci Başlatma

Süreç Faaliyeti

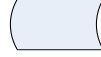
Karar Kutusu

Doküman

Saklanan Veri

Süreç Sonlandırma

Diğer Sürece Bağlantı

BÖLÜM 3. AMAÇ VE KAPSAM

3.1 Bu yayının amacı, katılımcı ülkelerin birbirlerine DKG talebi yapmaları ve DKG'yi sağlamaları doğrultusunda gerçekleşen süreci standartlaştırmak ve uyumlu hale getirmektir. Burada tarif edilen karşılıklı DKG süreci, katılımcı her üye ülkenin onayladığı 4107 sayılı NATO Standardizasyon Anlaşmasının yetkilisi tarafından uygulanır. Ülkelerin çekincelerini içeren onaylama durumu, NATO Standardizasyon Teşkilatı internet sayfası <https://nsa.nato.int> adresinde görülebilir.

3.2 Bu dokümanda belirtilen karşılıklı DKG süreci, bir sözleşme ya da alt sözleşmesi yayınlandıktan ve DKG'nin gerekli olduğunun belirlendiği risk değerlendirilmesinden sonra başlatılmaktadır.

3.3 Ürün kabulü ya da uçuşa veya denize uygunluk gibi herhangi bir ürün sertifikasyonu DKG'nin faaliyetleri ve sorumluluğunda değildir ve bu nedenle DKG sürecinin bir bölümünde yer almayan, fakat Alıcı ve Yüklenicinin kendilerine ait sorumlulukları altındaki zorunlu/yasal gereksinimlerdir.

3.4 Muayene ve KYS denetlemesi de dahil, DKG, Yüklenici faaliyetlerinin yerine geçmek veya kopyalamak maksatlı düşünülmemiştir. DKG, sadece Yüklenicinin kaliteye ilişkin faaliyetlerini etkin olarak yerine getirdiğine dair güveni vermek maksatlı düşünülmemekte ve alıcının kaliteye ilişkin sözleşme gereklerinin karşılanacağına ya da karşılanmakta olduğuna ilişkin güveni vermektedir.

BÖLÜM 4. OPERASYON KONSEPTİ**Genel**

4.1.1 Bu yayım, ülkelerin STANAG 4107 çerçevesinde taahhütlerini yerine getirmeleri için minimum gereksinimleri detaylandıran talimatları sağlar Ayrıca, rehberde, talimatları karşılayan uygulamalara yardımcı olunmakta, bu kapsamda bazı örnek ve model uygulamalara yer verilmektedir. Sürecin genel bir görünümü, Şekil 4A'da verilmektedir.

4.1.2 Bu dokümanda kullanılan "acaktır" eki STANAG 4107 içerisindeki taahhütlerle doğrudan ilgili bir talimatı, "malıdır" eki ise, bir rehber ya da öneriyi göstermekte kullanılmaktadır.

4.1.3 DKG Destek Süreçleri, referans malzeme ve formlar bu yayımın eklerinde verilmektedir.

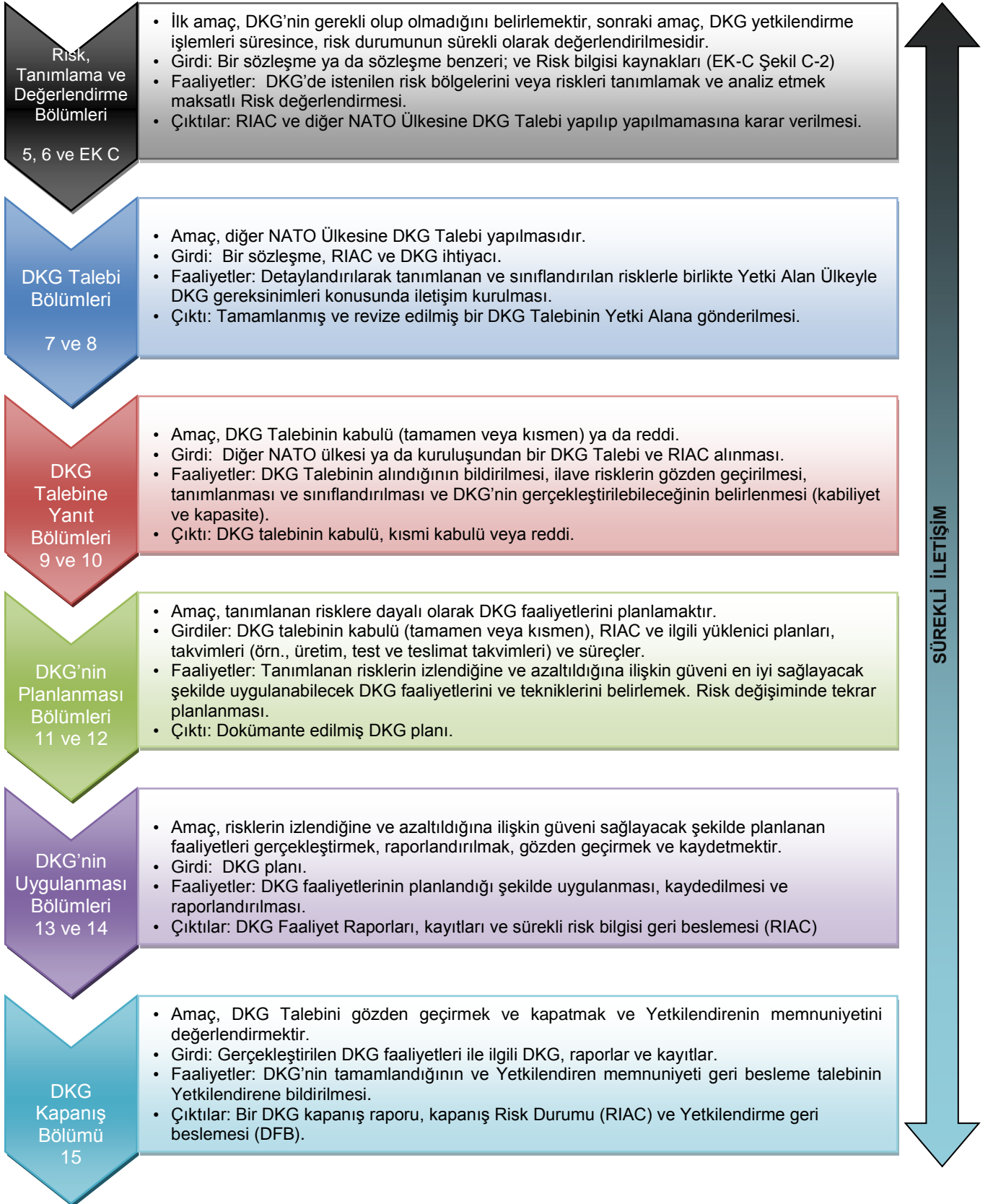
4.1.4 Formlar, süreçleri desteklemek ve DKG katılımcıları arasındaki iletişimi standartlaştırmak üzere tasarlanmıştır. RIAC, RGQA, RGQAR ve GQACR Formlarının kullanımı zorunludur. Tutarlılık ve sürekliliğin temin edilmesi amacıyla, DKG katılımcıları, diğer formların hepsini kullanmaları için önemle teşvik edilmektedir.

4.1.5 Üye Ülkelerden, kendi DKG süreçlerini bu yayına uygun olarak uygulamaları ve idare etmeleri istenmektedir. Ülkelerin DKG süreci, sürekli iyileştirmeye tabidir (referans para. 4.4.)

4.1.6 Risk değerlendirmesi, bir DKG yetkilendirmesine uygulanacak olan Devlet kaynaklarının, uygun miktar ve şeklinin belirlenmesinde etkin bir yoldur. Eğer riskler, farklı sözleşmeler ve/veya Alıcılara yönelik olarak ortak bir Yükleniciyle ilgiliyse, kuruluş çapında yaklaşım dikkate alınmalıdır. (referans EK D para. D.6). Riskin tanım olarak kesin olarak belirlenemeyeceği ve güvenin subjektif bir kavram olduğu kabul edilmelidir. Bu nedenle, Yetki Alan, DKG Taleplerine ve iletişime karşılık olarak, Yetkilendirenin beklentilerini ve kaygılarını dikkate alması teşvik edilmektedir (referans para. 6.2).

4.1.7 Bir Ülkenin müdahil olduğu fakat bu Ülke dışındaki üçüncü bir taraf adına işlem gören sözleşmeler her bir durum bazında ele alınacaktır.

Şekil 4A Karşılıklı DKG Süreci Genel Görünümü

4.2 DKG bilgisi

4.2.1 Bilgi Mübadelesi

4.2.1.1 DKG Katılımcıları arasındaki sürekli bilgi mübadelesi, Karşılıklı DKG sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesinin anahtarıdır. Yetkilendiren ile Yetki Alan arasındaki Bilgi mübadelesinin amacı:

- DKG'nin planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli bilgileri Yetki Alana vermek;
- Kaliteye ilişkin sözleşme gereksinimlerinin karşılandığı ya da karşılanacağına ilişkin objektif delilleri Yetkilendirene vermektir.

4.2.1.2 Yetkilendiren ile Yetki Alan arasındaki İletişim ve Bilgi mübadelesi, uygun yerel sözleşme kanunlarına uygun olarak ve sözleşme sürecini engellemeyecek şekilde mümkün olan en kısa sürede başlamalıdır, örneğin:

- Sözleşmenin yayımlanmasından önce, NATO Ülkeleri, DKG kaynaklarının elverişliliğini müzakere etmek için birbirleri ile temasa geçebilirler;
- DKG Talebinin başlatılmasından önce ve sözleşme imzalandığında, Yetkilendirenin, DKG Talebinde yer alan riskleri müzakere etmek üzere Yetki Alan ile iletişim kurması teşvik edilmektedir.

4.2.1.3 Bir DKG Talebi oluşturulduğunda, Yetkilendiren ile Yetki Alan arasındaki tüm yazılı iletişimlerde, ilgili DKG Talep Numarası ilgi verilmelidir. Ülkelerin başvurduğu süreçlerin farklı olabileceği kabulünden hareketle, Yetki Alanın DKG Formlarına ilave bir referans numarası tahsis etmesine izin verilebilir. Bu durumda, her iki referans numarası ilişkilendirilmelidir. Her iki referans numarası karşılıklı izlenebilir olacaktır.

4.2.1.4 Gizli bilgiler sadece, üye ülkeler arasında halen yürürlükte olan ulusal prosedürlere uygun olarak iletilecektir.

4.2.2 Raporlar

4.2.2.1 DKG sürecinde, sözleşme gereksinimlerinin karşılandığı ya da karşılanacağına ilişkin güvenin, Alıcıya verilmesi hedeflenmektedir. Bu güven, gerçekleştirilmekte olan DKG faaliyetlerine ilişkin bilgiler sayesinde kazanılabilir. Yetkilendiren, daha fazla bir görünürlüğe ihtiyaç duyduğunda, DKG raporları istenmelidir. Yetkilendiren, DKGT'nin öncelikli görevinin DKG'yi gerçekleştirmek olduğunu kabul etmelidir ve bu nedenle, raporlandırma gereksinimleri, proje ya da sözleşme riskleriyle orantılı olmalıdır.

4.2.2.2 Raporlar aşağıdakileri kapsayacak şekilde talep edilebilir:

- Süren Risk Durumu (Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Formu);
- Özel bir faaliyet için ya da periyodik DKG Faaliyet Raporları
- Kalite Hata Raporları (QDR).

4.2.2.3 Raporlandırma detayları, sıklığı ve formatı hususlarında, DKG Talebi yoluyla mutabakata varılmalıdır. Kapanışta, risk durumları dahil, bir DKG Kapanış Raporu zorunludur ve herhangi bir talebe gerek duyulmaksızın DKGT tarafından sağlanacaktır.

4.2.2.4 Uygun Olmayan Koşulların Bildirimi

DKGT, sipariş süresince herhangi bir zamanda, yapımcı firmanın kalite sistemi veya üründeki hatalar nedeniyle DKG faaliyetlerinin yapılamadığını tespit ederse ve bu hatalar majör (büyük hata) öneme sahip veya aşırı gecikmeye neden olacak ise, Yetkilendirene derhal tavsiyede bulunacaktır. (referans STANAG 4107 para. 6a).

4.2.2.5 DKG Raporları, kayıt olarak kabul edilecektir.

4.2.3 Kayıtlar

4.2.3.1 Karşılıklı DKG süreci içerisinde, kayıtlar, DKG uygulamasına ilişkin delilleri sağlamak, kayıt gereksinimlerini kolaylaştırmak ve kaliteyle ilgili sözleşme gereklerinin yerine getirildiğine ilişkin güveni vermek maksadıyla oluşturulacak ve saklanacaktır.

4.2.3.2 DKG Kayıtları en az aşağıdakileri içerecektir:

- a) DKG Talebi;
- b) RIAC;
- c) DKG Planı;
- d) Doğrulanmış sistem, süreç ya da ürünler ile bunların gerçekleştirme tarihlerini gösteren DKG faaliyetlerinin sonuçları. Kritik malzemelerle ilgili faaliyetlere önem verilecektir;
- e) QDR'lar, Müşteri Şikayetleri ve İmtiyazlar gibi, uygun olmayan ürünün elden çıkarılması, soruşturulması ve düzeltilmesine ilişkin tüm faaliyetler ve
- f) DKG Raporları, (referans para. 4.2.2).

4.2.3.3 Kayıtlar, ulusal uygulamalara uygun olarak kontrol edilmelidir, fakat, yeterli bir şekilde korunur, anlaşılır, kolayca tanımlanabilir ve ulaşılabilir olacaktır. Kayıt muhafaza süreleri, ulusal uygulamalara uygun olacak ve en azından DKG Talebinde aksine bir mutabakat yoksa, sözleşmenin tamamlanmasına kadar sürecektir.

4.2.3.4 Kayıtlar, talebi doğrultusunda Yetkilendirene sağlanacaktır.

4.2.3.5 RIAC ve diğer DKG kayıtları, gerektiğinde, mevcut DKG Taleplerinin gözden geçirilmesi, değiştirilmesi ya da düzenlenmesi maksadıyla ve gelecekteki DKG taleplerinin niteliğini artırmak için Yetkilendiren tarafından ve buna uygun olarak DKG planlarını düzenlemek maksadıyla Yetki Alan tarafından kullanılacaktır.

4.3 Beceri ve Yeterlilik

4.3.1 DKG katılımcıları, Karşılıklı DKG sürecine ilişkin yeterli planlamayı yapması ve sorumluluklarını yerine getirmesi için gerekli beceri ve yeterliliğe sahip olmalıdır. DKGT'nin ilgili sanayi ve teknik uygulamalar, AQAP'lar ve Yüklenicinin sözleşme gereksinimlerinin karşılanmasında kullandığı teknikler konusunda bilgili olması beklenir.

4.3.2 DKG katılımcıları, ulusal uygulamalara uygun olarak gerekli eğitimleri alacaklardır.

4.4 Ölçüm, Analiz ve İyileştirme

4.4.1 DKG katılımcılarından, Karşılıklı DKG sürecini gerçekleştirme seviyesinin belirlenmesinde üye ülkelere yardımcı olmak amacıyla geri beslemeleri sağlamaları teşvik edilmektedir. Geri besleme, DKG Yetkilendirme sürecinin herhangi bir noktasında yapılabilir fakat, herhangi bir yanlış anlamamanın uygun bir şekilde halledilebilmesi için mümkün olan en erken sürede yapılmalıdır. Bu geri besleme için, istenilen herhangi uygun bir yöntemle iletişim sağlanabilir.

4.4.2 Aşağıdakiler, Karşılıklı DKG sürecinin ölçümü için tavsiye edilen asgari uygulama göstergeleridir:

- a) DKG Talebinin Kalitesi ve RIAC
  - Riskler açıkça tanımlanmış
  - DKG'nin planlanması ve gerçekleştirilmesi için DKG'nin ihtiyaç duyduğu tüm bilgileri içermiş ya da referans verilmiş ve
  - Zamanında gönderilmiş.
- b) Etkin iletişim
  - Zamanında DKG Talebinin alındığının bildirilmesi ve
  - Zamanında DKG Talebinin kabulü dahil
- c) Yetki Alanın sağladığı hizmete ilişkin Yetkilendirenin düşüncesi
  - Standart iletişim;
  - Standart DKG Raporları;
  - Zamanında Raporlandırma ve
  - Kaliteye ilişkin sözleşme gereklerinin karşılandığına dair güven seviyesi.

EK B'deki DFB Formu, yetkilendirme geri beslemesi için ortak bir ana çatıyı vermekte ve bunun kullanımı önemle teşvik edilmektedir.

4.4.3 Ölçüm maksatları için:

- a) Yetki Alanın, Yetkilendiren Ülkenin DKG Bağlantı Noktasına DKG Talebi ve RIAC'ın Kalitesine ilişkin geri besleme sağlaması teşvik edilmektedir. (referans Bölüm 9 ve 10)
- b) Yetkilendirenin, Yetki Alan Ülkenin DKG Bağlantı Noktasına geri besleme sağlaması teşvik edilmektedir (referans Bölüm15).

4.4.4 Katılımcı ülkeler, alınan geri beslemeleri analiz ederek, geçerli iyileştirme olanaklarına yönelik faaliyetleri gerçekleştirmeleri hususunda önemle teşvik edilmektedir.

Not: Geri besleme analizleri, aşağıdakiler dikkate alınarak uygulanabilir hale getirilmelidir:

- a) Sunulan DKG Taleplerinin sayısı.
- b) Alınan DKG Taleplerinin sayısı.
- c) DKG raporlarından ortaya çıkan herhangi bir husus (fakat ülke ya da yüklenicilerin tanımlanmadığı).
- d) DKG katılımcı ülkelerinden talep edilen veya alınan yetkilendirmelerin sayısı.

BÖLÜM 5. RİSK TANIMLAMA, DEĞERLENDİRME VE İLETİŞİM TALİMATLARI

Amaç: DKG'nin gerekli olup olmadığını belirlemektir, sonraki amaç, DKG yetkilendirme işlemleri süresince, risk durumunun sürekli olarak değerlendirilmesidir.

Girdiler: Bir sözleşme ya da sözleşme benzeri; ve Risk bilgisi kaynakları (EK-C Şekil C-2).

Faaliyetler: DKG'de istenilen risk bölgelerini veya riskleri tanımlamak ve analiz etmek maksatlı Risk değerlendirmesi.

Çıktılar: RIAC ve diğer NATO Ülkesine DKG Talebi yapıp yapılmamasına karar verilmesi.

5.1 Girdiler/Başlatıcılar

Risk bilgisi, süreci başlatmakta kullanılmakta olup, DKG faaliyetlerinin uygunluğunu güvence altında tutmak maksadıyla, gözden geçirilecek ve revize edilecektir.

5.2 Risk Tanımlaması

Yetkilendiren, yazılı olarak bir risk bildirimini tanımlayacaktır. Risk bildirimini şu soruyu yanıtlamalıdır. 'Bu sözleşmeyle ilgili ne gibi aksamlar olabilir?' Sonra, risk nedeninin tanımlanması mümkün olduğunda, 'Tanımlanan riskler neden ortaya çıkabilir?' sorusu sorulmalıdır.

Özel risk nedeni bilgisi bilinmediğinde, para. 6.2.'ye bakınız.

5.3 Risk Değerlendirmesi

Risk, diğer Ülkeye DKG talebi yapıp yapılmayacağını belirlemek için değerlendirilecektir. DKG'nin kaliteyle ilgili gereksinimlerinin karşılanması için, mevcut risklerin bir sırada kalmasını garantilemek maksadıyla, değerlendirmeler, tüm DKG katılımcılarınca, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, devam edecektir. Detaylar için EK-C'ye bakınız.

5.4 Yetkilendirmenin Belirlenmesi

Yetkilendiren, aşağıdaki hususları dikkate alacaktır:

- Malzemelerin Alıcıya tesliminde, riskin, gerektiği şekilde izlenebilir izlenemediği ya da azaltılıp azaltılmadığı; bunu yapacak yeteneğin olup olmadığı;
- Tanımlanan riskin büyüklüğünün DKG talebini gerektirip gerektirmediği;
- Risk ve risk nedenleri ile ilişkili olarak, DKG'nin yüklenicinin performansını etkileyebilmesi.

5.4.1 Herhangi bir yetkilendirme kararı, riske dayalı olacak ve kaliteye ilişkin sözleşme gereklerinin yerine getirildiğine ilişkin güveni sağlamak maksatlı bir DKG faaliyeti söz konusu olacaktır.

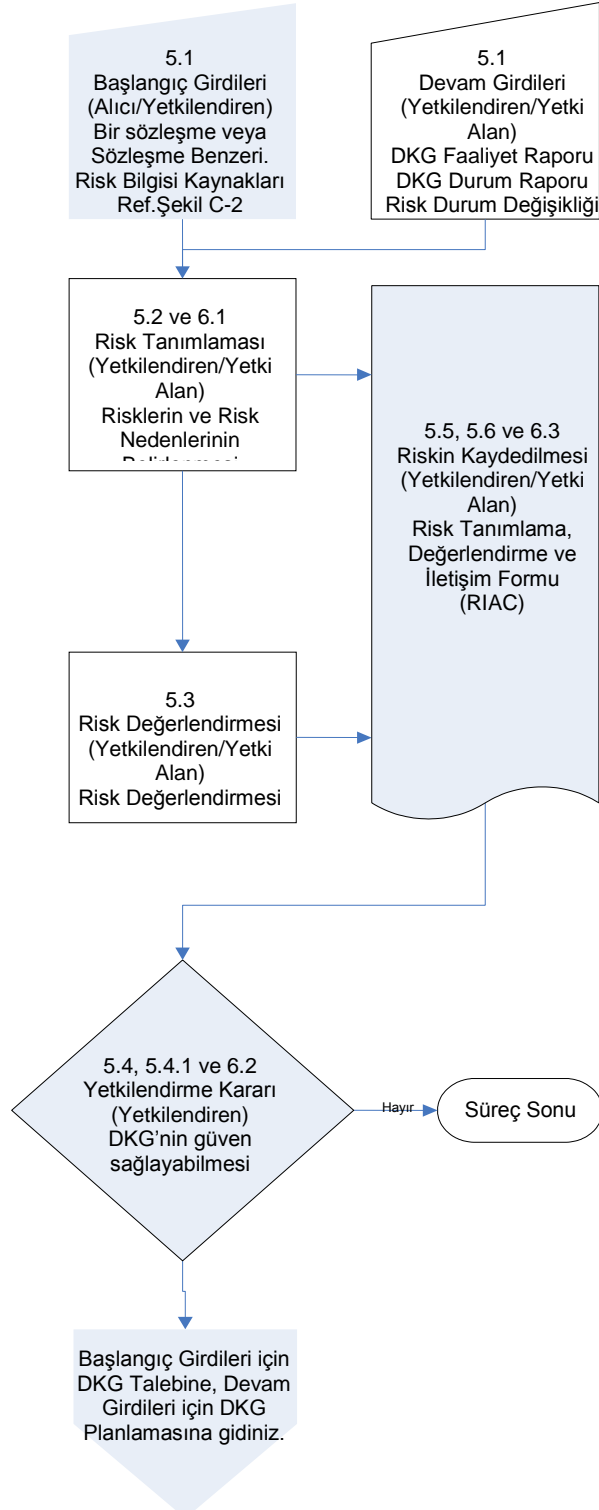
Not: DKG, bir riskin etkisini (şiddetini) değil, sadece ortaya çıkma olasılığını etkileyebilir.

5.4.2 Sözleşme Şartları

Yetkilendiren, sözleşmenin ya da sözleşme benzeri dokümanın, uygun sözleşme şartlarını içerdiğini doğrulayacaktır (referans STANAG 4107 bölüm 2c).

5.5 Risk İletişimi

EK B3'deki RIAC, risklerle ve süren durumlarıyla ilgili DKG iletişimde kullanılacaktır.

5.6 Risk Bilgisi

RIAC'daki risk bilgisi, DKG Katılımcılarınca saklanacak ve ürün, süreç ve yüklenici temelinde kolayca ulaşılabilir olacaktır. Risk bilgisinin ticari hassasiyete sahip olduğu dikkate alınmakta olup, sadece DKG amaçları için kullanılacaktır. Alıcı, Yüklenici ve DKGT arasında önceden mutabakata varılmadıkça, risk bilgisi, Karşılıklı DKG Katılımcıları haricinde paylaşılmayacaktır.

BÖLÜM 6. RİSK TANIMLAMA, DEĞERLENDİRME VE İLETİŞİM REHBERİ

6.1 Risk Nedenlerinin Tanımlanması ve Risk Bildirimleri Rehberi

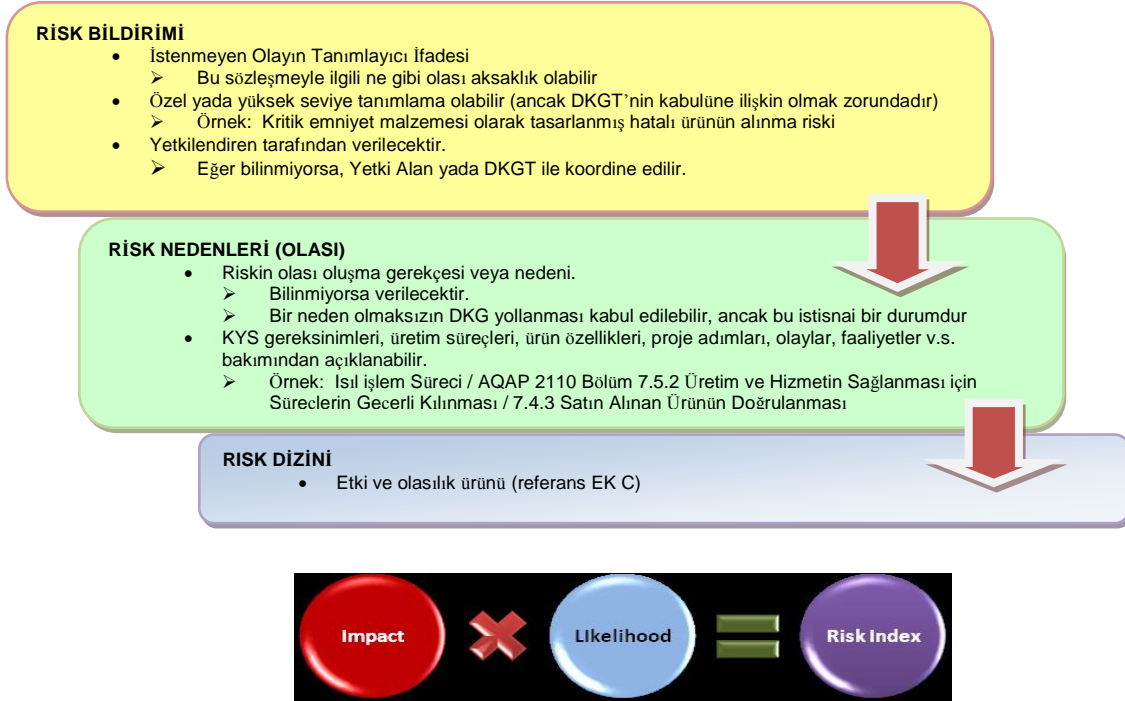
Projeyle, sözleşme gereksinimleriyle ya da Yükleniciyle ilgili tanımlanan riskler, genellikle hem Yetkilendirenin hem de Yetki Alanın bir arada girdilerini gerektirir. Genel olarak, Yetkilendiren, proje ve sözleşme riskleri ile ilgili daha fazla erişim ve görüş sahibi olmalı ve bir riskin gerçekleşme etkisini daha iyi değerlendirebilmelidir. Yetki Alan ise Yüklenicinin performans riskleri ile ilgili daha fazla erişim ve görüş sahibi olmalı ve bir riskin gerçekleşme olasılığını daha iyi değerlendirebilmelidir. Risk bilgilerinin sürekli olarak paylaşılması sayesinde, hem Yetkilendiren hem de Yetki Alan, Alıcıya risk teşkil eden sistem, süreç ve ürünlere ilişkin DKG faaliyetine odaklanmak ve bu faaliyeti planlamak için gerekli risk bilgisine ulaşabilme hakkına sahiptir.

6.2 Bilinmeyen Riskler

Bazı durumlarda, risk bilgisi, Yetkilendiren tarafından elde edilmeyebilir ya da Yetkilendiren, riskleri tanımlamak için teknik uzmanlığa sahip olmayabilir. Bu durumlarda, aslında, risk bilgisi eksikliği Alıcı Ülke için risk oluşturabilir. Her şekilde, Yetkilendiren, DKG'yi, özellikle Yüklenici performansı ile ilgili riskler olmak üzere, riskin doğrulanması ve ortadan kaldırılması için yetkilendirebilir.

Şekil 6-A DKG risk tanımlama ve değerlendirme süreci konseptini göstermektedir.

Şekil 6-A

6.3 Risk Bilgisi Rehberi

Bu dokümanda, sürekli olarak risk bilgisi ya da kayıtlara referans verilmektedir. Bu referanslar, Alıcı, Yetkilendiren veya Yetki Alan tarafından saklanan risk bilgisi kayıtlarına ilişkindir. Risklerin geçmiş bir kaydı olmalı ve bir araya getirildiğinde, kaliteye ilişkin sözleşme gereklerinin yerine getirilmesi hususundaki risk hakkında tam bir fikir vermelidir.

Not: Yetkilendiren kişinin elde edebileceği risk bilgisinin seviyesi ya da miktarı DKG Talebi başlangıç noktasına bağlı olarak değişebilir. Riskler ise, proje ya da sözleşmenin ömür devri safhalarına bağlı olarak değişebilir.

Not: Tanımlanan ve sınıflandırılan risklere ilişkin ilave rehber EK-C'dedir.

BÖLÜM 7. DKG TALEBİ TALİMATLARI

Amaç: Diğer NATO Ülkesine DKG talebi yapılması.

Girdi: Bir sözleşme, RIAC ve DKG ihtiyacı.

Faaliyetler: Tanımlanmış ve sınıflandırılmış risklerin detaylandırılarak Yetki Alan Ülkeye DKG gereksiniminin bildirilmesini içeren faaliyetler.

Çıktı: Tamamlanmış veya revize edilmiş bir DKG Talebinin ve RIAC'ın Yetki Alana gönderilmesi.

7.1 Girdiler/Başlatıcılar

Karşılıklı DKG süreci, Devlet sözleşmesi ya da alt sözleşmesi yayınlandıktan sonra ve DKG'nin bir gereksinim olduğunun belirlendiği yerlerde uygulanabilir. (referans para. 5.4 ve 5.4.1).

7.1.1 DKG Talebi Revizyonu

DKG Talebindeki her değişiklik bildirecek ve kaydedilecektir.

7.2 DKG Talebine Hazırlık

Yetkilendiren, EK-B'deki DKG Talebi Formunu dolduracaktır. Yetkilendiren, aşağıda yer alan herhangi bir özel gereksinimi ya da beklentileri, DKG Talebi üzerinde açıkça belirtecektir:

- a) DKG planının bir nüshasının istenip istenmediği (referans para.12.7);
- b) DKG'ten, bir DKG Bildirimini, CoC'de yer vermesinin istenip istenmediği (referans para. 14.4);
- c) Herhangi bir uygun ürünün çıkış gereksinimleri;
- d) Yüklenici veya Alt Yüklenicilerin Sapma izinleri veya imtiyazları için talep süreçlerine ilişkin DKG'ti yetkilendiren makam (referans EK A.3);
- e) Raporlandırma gereksinimleri (referans para. 4.2.2);
- f) Herhangi bir alt-yetkilendirme gereksinimleri (referans EK A para. A.6)
- g) Yetkilendirilenin memnuniyet geri bildirimini için gereksinim
- h) Herhangi diğer gereksinimler ya da istisnalar.

7.2.1 DKG Faaliyetleri ve Teknikleri

Yetkilendiren, kullanılacak olan DKG teknik ya da faaliyetlerini empoze edemez, ancak, önerebilir. DKG, DKG planlaması süresince, riskleri ele almak ve gözlemek için en uygun teknik ve yöntemleri belirleyecektir.

7.2.2 Kuruluş Çaplı Yetkilendirme

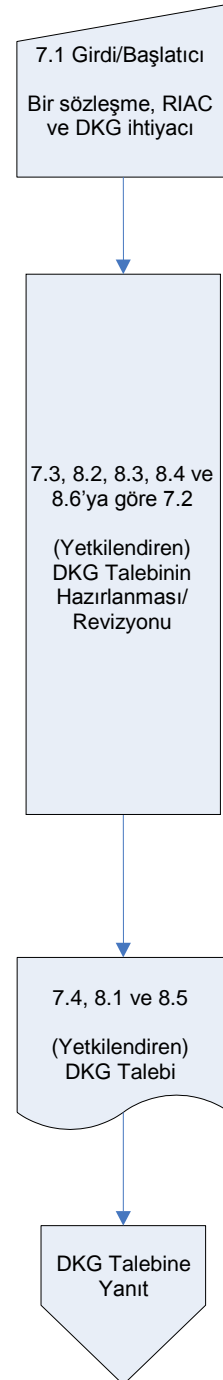
Kuruluş çaplı yaklaşım Yetkilendirene, tek bir delagasyon altında, belirli bir Yüklenicideki aynı tür riske sahip aynı tür ekipman için bir takım sözleşmeleri kapsamaları için izin verir.(referans EK D para. D.6). Kuruluş çaplı yetkilendirmelerin kullanımı Yetkilendiren veya Yetkilendirilen tarafından teklif edilebilir ve her ikisi tarafından mutabık kalınmalıdır.

7.2.3 Kuruluş Çaplı Yetkilendirmenin Gözden Geçirilmesi

İlk DKG Talebi referans verilerek, mevcut bir kuruluş çaplı yetkilendirmeye ilave sözleşmeler eklenebilir. Yetkilendirenden, halen tüm ilgili sözleşme tipi dokümantasyonun verilmesi istenmektedir. Kuruluş Çaplı Yetkilendirmeler DKG talebinin yıldönümünde en az yılda bir olmak üzere Yetkilendiren ve Yetkilendirilen tarafından gözden geçirilecektir.

7.3 Sözleşme Bilgisi

DKG'nin planlanması ve uygulanması için DKG'nin ihtiyaç duyduğu tüm bilgilerin DKG Talebinde yer almasını ya da referans verilmesini sağlamak Yetkilendirenin sorumluluğudur. Bunlar, asgari olarak, tamamlanmış RIAC ve Yetkilendiren gereksinimleri ile ürün tanımlarını içerir. Yetkilendiren, sözleşmenin bir nüshasının ve ilişkili dokümanlara ait referansların Yetki Alan tarafından alındığını garanti edecektir. Eğer sözleşme Yüklenici tarafından verilecekse, ilgili sözleşme maddesi DKG Talebine eklenecektir.

7.4 DKG Talebinin Gönderilmesi

DKG Talebi ve RIAC, DKGT'nin, DKG Talebine karşı hazırlık yapması ve uygulamasına izin verecek sözleşme takviminin içerisindeki yeterli bir süre içerisinde gönderilecektir.

7.5 Acil Durumlar

Acil DKG gözetiminin, DKG Talebinin hazırlanmasını olanaksızlaştırdığı acil durumlarda, Yetkilendiren, Yetki Alana eposta veya faks gönderebilir ve DKG'nin derhal başlatılmasını talep edebilir. Bunun hemen arkasından, maksimum 15 iş gününü geçmeden (referans para.7.2.) en kısa sürede resmi bir DKG talebi yapılacaktır.

BÖLÜM 8. DKG TALEBİ REHBERİ

8.1 DKG Talebi

DKG Talebinin maksadı, Yetki Alana, ürün, risk ve Yetkilendirenin gereksinimleri ve beklentileri ile ilgili tüm gerekli bilgileri bildirmektir.

Not: Bu süreç, DKG Planlama Süreci ve EK A.6'ya uygun olarak, tüm DKG alt yetkilendirmelerde uygulanacaktır.

8.2 Yetkilendirenin DKG Gereksinimleri

Yetkilendiren, özel gereksinimlerin ya da harici hususların, DKG Talebinde açıkça yer verilmesini sağlamalıdır. DKG Talebi formunda, ortak gereksinimlere dikkat çekmek maksadıyla, işaretleme kutucukları vardır. Yetkilendirenin genel ya da ilave gereksinimlere ilişkin özel gereksinimleri detaylandırmasına olanak vermek maksadıyla, açık metin alanları yer almaktadır.

8.3 Kuruluş Çapında Yaklaşım

Yetki Alan, benzer risklere sahip birden fazla yetkilendirme almışsa, kuruluş çapında yaklaşım önerilmektedir. Kuruluş çapında yaklaşım, DKG kaynaklarının daha etkin bir şekilde tahsisini mümkün kılar (referans EK D para. D.6).

8.4 Düşük Risklere ilişkin DKG

Başarılı teslimatları tescillenmiş olan Yüklenicilerden sağlanan, karmaşık ve kritik olmayan ürünler ve diğer düşük riskler, normalde yoğun bir DKG gerektirmeyecektir. Bu gibi durumlarda, Yetkilendirenin Yüklenicinin teslimat performansını izlemesi önemlidir. Herhangi bir aksi eğilim, RIAC'ın revizyonunu ve müteakiben, DKG uygulamasında bir artış ihtiyacı gerektirmelidir.

8.5 DKG Talebinin Gönderilmesi

Tercihen, Yetkilendiren, DKG Talebi ve RIAC'ı, sözleşme ve destek bilgisi ile beraber, uygun Ulusal Makamlara veya irtibat noktasına elektronik olarak göndermelidir. (referans AQAP-4107-SRD.1).

8.6 İlgili Dokümantasyon

Yetkilendiren, sözleşme ve ürün şartnameleri v.s. dahil, DKG'nin planlanarak uygulanması için gerekli dokümantasyonu, doğrudan ya da Yüklenici vasıtasıyla Yetki Alana vermelidir. Dokümantasyon, mümkün olduğunca, aşağıdaki detayları içermelidir:

- a) Sözleşmeye ve/veya DKG'nin uygulanmasına etki edebilecek meşru/yasal gereksinimler;
- b) Uygun sözleşme tipi AQAP veya eşdeğer Kalite Yönetim Sistemi gerekleri ve DKG'yi gerçekleştirmek için, Yüklenicinin ya da alt Yüklenicinin tesislerine DKGT ve Alıcının giriş yetkisi;
- c) Uygun sözleşme teknik gerekleri ya da referansları;
- d) CoC gereksinimleri dahil, ürünün Yüklenicinin tesislerinden çıkışıyla ilgili talimatlar;
- e) Sapma izni ve/veya imtiyaz taleplerinin çözümü için prosedürler (referans EK A bölüm A.3);
- f) Kalite planı, risk yönetimi planı, konfigürasyon yönetimi planı gibi Yüklenici tarafından oluşturulan devredilebilir planlara ilişkin gereksinimler;
- g) Tasarımın gözden geçirilmesi, ilk ürün muayenesi ve/veya özel test gerekleri ve

h) Sözleşmedeki teslimat planı gerekleri.

8.7 Planlar, süreç veya ürün dokümantasyonu gibi Yüklenici dokümantasyonunun uygunluğu hakkında DKGT'den öneri sunması istenebilir.

BÖLÜM 9. DKG TALEBİNE YANIT TALİMATLARI

- Amaç:** DKG Talebinin kabulü (tamamen veya kısmen) ya da reddi.
- Girdi:** Diğer NATO ülkesi ya da kuruluşundan bir DKG Talebi ve RIAC alınması.
- Faaliyetler:** DKG Talebinin alındığının bildirilmesi, ilave risklerin gözden geçirilmesi, tanımlanması ve sınıflandırılması ve DKG'nin gerçekleştirilebileceğinin belirlenmesi (kabiliyet ve kapasite).
- Çıktı:** DKG talebinin kabulü, kısmi kabulü veya reddi.

9.1 DKG Alındı Bildirimi

Temas noktası, DKG Talebinin alındığını bildirecektir. Bu bildiri, beş iş gününü geçmeden en kısa süre içerisinde yapılmalıdır.. Bu bildiri, DKG Talebinin alındığını gösterir.

9.2 DKG Talebi ve İlgili Dokümantasyonun Gözden Geçirilmesi

DKG faaliyetlerinin iyi bir şekilde planlanması için, DKGT, DKG Talebi ve ilgili dokümantasyonu gözden geçirecektir (referans para. 8.6). Gözden geçirme yolu ile DKGT'nin DKG Talebi gerekleri ile ilgili sözleşme gerekleri hakkında bilgilendirilmesi temin edilir. Gözden geçirme sonuçları, DKGT'nin, uygun DKG gözetim planlaması yapmasına yardımcı olması amacıyla kullanılacaktır.

9.2.1 DKGT Risk Gözden Geçirmesi

DKGT, RIAC'ı gözden geçirecek ve Risk Tanımlama ve Değerlendirme Sürecine (Bakınız Bölüm 5) uygun olarak, riskleri tanımlayacak ve sınıflandıracaktır.(Bknz. 5.Bölüm)

9.2.2 İlave /Revize Edilmiş Risk Bilgisi

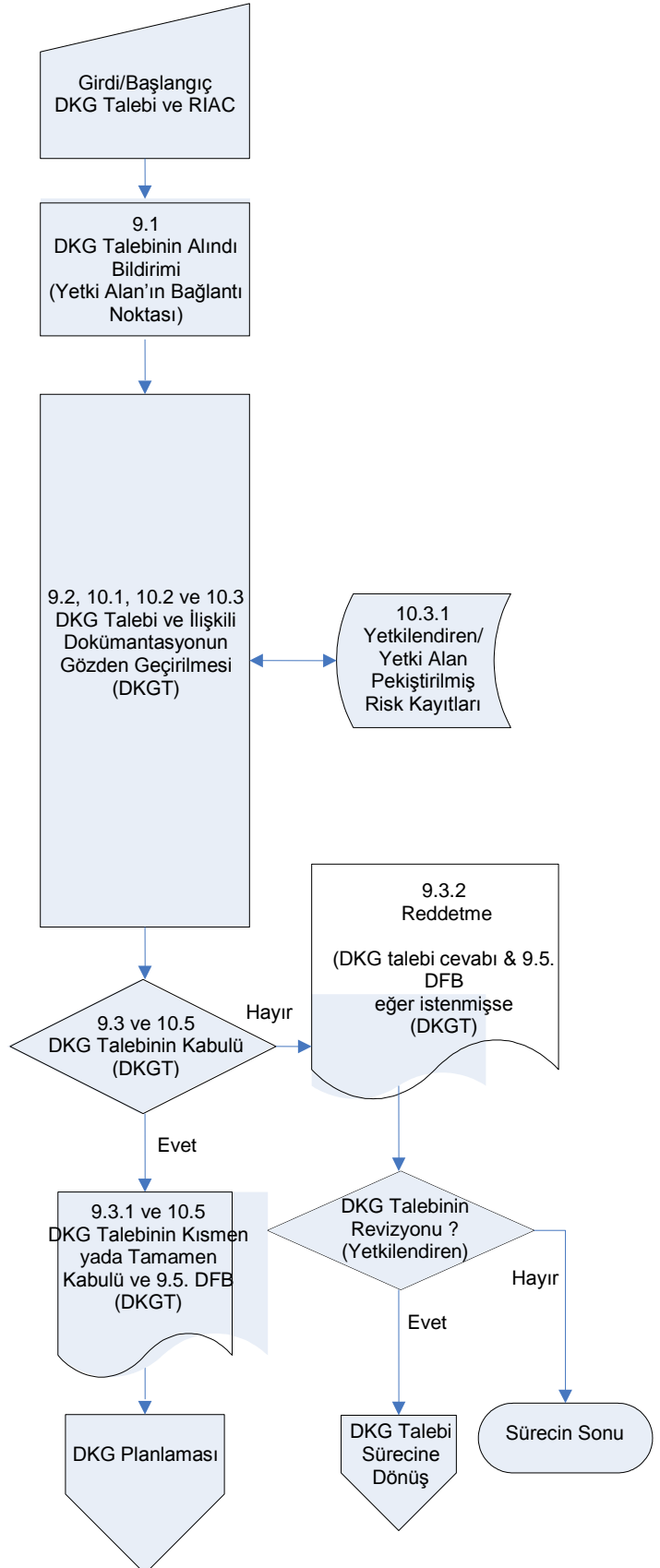
DKGT, Yetkilendirenin tanımladığı ve/veya sınıflandırdığı riskle çelişen ya da ilave gerektiren bir risk bilgisine sahipse, revize edilmiş RIAC ile beraber Yetkilendirene temin edilecektir.. Doğru risk bilgisi, proje ya da sözleşme yöneticileri için değer taşır.

9.3 DKG Talebine Yanıt

DKG Talebinin, müşterek risk tanımlaması sonuçlarının ve sözleşmenin gözden geçirilmesine dayalı olarak, DKGT, DKG Talebinin tam ya da kısmi olarak kabul edilip edilmeyeceğine karar verir. DKGT, doldurulmuş bir DKG Talebine Yanıt Formunu (RGQAR) geri göndererek, kararı Yetkilendirene bildirecektir. Yetki alan DKG'ye Firma Çaplı yaklaşımı kullanmayı seçmiş ise (Bknz.Ek-D bölüm D.6) bu husus DKG talebi yanıt formundaki (RGQAR) uygun kutucuk işaretlenerek belirtilmelidir. Yetkilendiren ile önceden mutabakata varılmamış ise, DKG Talebinin alımından itibaren 20 iş gününü geçmeyecek şekilde en kısa sürede DKG talebine yanıt gönderilecektir..

9.3.1 DKG Talebinin Kısmi Kabulü

DKG Talebinin kısmi olarak kabul edebileceği durumda, DKGT, buna uygun olarak DKG Talebine

Yanıt Formunu dolduracak ve kabul edilemez gerekler için alternatifleri Yetkilendiren ile müzakere edecektir. (refe. Para.10.5) Sorunlar çözümlenirken, DKG talebinin kabul edilen kısmı için DKG uygulaması, ertelenmemelidir. DKG Talebinin kısmi kabulü, STANAG 4107'deki çekincelerde (reservations) yer almadığı durumda, istisnai bazda olmalıdır. DKG uygulaması öncesinde, kısmi kabule ilişkin Yetkilendirenden bildirim alınmasına gerek yoktur.

9.3.2 DKG Talebinin Reddi

Eğer DKGT, DKG Talebini kabul edemez ise, DKGT, buna uygun olarak, DKG Talebinin neden kabul edilemeyeceğini açıklayacak şekilde, en fazla 20 iş gününü geçmeden en kısa süre içinde, RGQAR Formunu dolduracaktır. DKG Talebinin reddi sadece istisnai bazda olacaktır.(refe.para 10.5)

9.4 DKG'nin Sona Erdirilmesi

DKGT, DKG Talebini kabul ettikten sonra, DKG, Yetkilendirenin koordinasyon ve mutabakatı dışında sona erdirilmeyecektir.

9.5 Yetkilendirme Geri Beslemesi

9.5.1. DKG Talebi üzerinde Yetkilendirenin Yetkilendirme Geri Besleme istenmesi durumunda, Yetki Alan, Yetkilendirene geri beslemeyi sağlamalıdır.

9.5.2. Yetkilendirmenin uzun süreli yürürlükte olabileceği durumlarda, Yetki Alan, ya DKG Talebi kapanışı öncesinde, ya yıllık bazda ya da Yetkilendirenle mutabık kaldığı şekilde memnuniyet geri beslemesi isteyebilir. Bu mutabakat DKG Talebi Yanıtı üzerinde yer almalıdır.

BÖLÜM 10. DKG TALEBİNE YANIT REHBERİ**10.1 Sözleşmenin Gözden Geçirilmesi**

DKG Talebi ve ilgili sözleşme gerekleri, DKGT'nin anlayabileceği şekilde açık ve tam olmalıdır. Eğer açıklama gerekli ise, DKGT, Yetkilendiren ile temasa geçmelidir. E-posta ya da telefon iletişimi, bu gibi sorunların çözümünü hızlandırmak için genel kullanılan en hızlı yöntemdir.

Not: İletişim kayıtları saklanmalıdır.

10.2 Sözleşmenin Gözden Geçirilmesine İlişkin Önemli Hususlar

Gözden geçirme esnasında, özellikle önem verilen hususlar, aşağıda yer almaktadır:

- a) DKGT'nin, Yüklenici ya da Alt Yüklenicilerin fabrikasına, gerekli DKG'yi uygulama amaçları için gerekli giriş hakkının garanti edilmesi;
- b) Yüklenicinin sapma izinleri ve/veya imtiyazlarının işleme konması ile ilgili olarak DKGT'nin yetkilendiren makamı;
- c) Sapma izinleri ve/veya imtiyazlar hakkında Yüklenicinin yetkilisi;
- d) KYS gereksinimleri (referans STANAG 4107);
- e) Eğer sağlanmışsa, ürün teknik gereksinimleri;
- f) DKG bildiriminin imzalanması dahil, ürünün Yüklenicinin tesisinden çıkışına ilişkin, Yetkilendirenin gereksinimleri;
- g) Yüklenicinin oluşturduğu planlar için gereksinimler, örneğin, kalite planı, risk yönetim planı, konfigürasyon yönetimi planı, alt-sıralı yetkilendirmeler;
- h) İlk ürün muayeneleri, özel test gerekleri, tasarım gözden geçirmelerine müdahil olma gibi hususlarda özel görevlendirmeler;
- i) Risk bilgisi (RIAC), faaliyet raporları ve QDR'lar dahil, raporlandırma gerekleri;
- j) Sözleşme öncesi ihale bilgileri ve
- k) Emniyet malzemeleri, uçuş kritiği, denizaltı güvenlik malzemeleri ve anahtar özellikler gibi kritik malzemelerin tanımlamaları ya da diğer yüksek öneme sahip ulusal belirteçler.

10.3 DKGT'nin Risk Gözden Geçirmesi

DKGT'nin, Yetkilendiren tarafından tanımlanan riskler ile ilgili tavsiye ve/veya yorumlarda bulunacaktır. Yetkilendiren ve DKGT'nin bakış açıları ve risk bilgilerine erişimi farklı olabileceği için risk tanımlaması ve/veya sınıflandırması konusunda mutabakat sağlamaları şart değildir.

10.3.1 İlave Riskler

Yetkilendiren tarafından henüz tanımlanmamış ilave riskler varsa, DKG vasıtası ile denetim gerektiriyorsa, DKGT'den, revize edilmiş bir RIAC formunu Yetkilendirene sağlaması beklenir.

10.4 Kuruluş Çapında Yaklaşım

Aynı Yüklenici ile birçok sözleşmenin yapıldığı durumlarda, DKGT, risk seviyelerinin izin verdiği durumlarda kuruluş çapında yaklaşım kullanarak DKG'yi uygulayabilir.

10.5 DKG Talebinin Kısmi Kabulü ya da Reddi

Yetkilendiren, aşağıdaki durumlarda, Yüklenici'de kendi DKG faaliyetlerini yerine getirmeyi tercih edebilir:

- DKG Talebi kısmi Kabul edilmiş ise ve Yetki Alanın DKG Planı, Yetkilendiren tarafından belirtilen tüm riskleri içermiyorsa,
- Yetkilendiren, DKG Talebinde Yetki Alanın yapamayacağı ya da yapmayacağı özel DKG faaliyetlerini teklif etmeyi seçmiş ise,
- DKG Talebi reddedilmiş ise.

Bu kapsamdaki ziyaretler, Yetkilendirene eşlik etme hakkı olan Yetki Alan ile koordine edilecektir. Yüklenicideki risk durumlarının her iki tarafca tutarlı bir şekilde anlaşılmasını ve DKG faaliyetlerindeki tekrarlamaların önlenmesini sağlamak amacıyla bilginin Yetkilendiren ve Yetki Alan arasında açık bir şekilde paylaşılması önemlidir. DKG bilgisinin yönetimi konusunda her iki tarafca mutabık kalınacaktır (bakınız bölüm 4.2).

10.6 Yetkilendirmenin uzun bir zaman zarfında yürürlükte kalacağı bekleniyor ise, Yetki Alan, ya DKG Talebi kapanışı öncesinde, ya yıllık bazda ya da Yetkilendirenle mutabık kaldığı şekilde tatminkar bir geribesleme isteyebilir.

BÖLÜM 11. DKG PLANLAMASI TALİMATLARI

- Amaç:** Tanımlanan risklere dayalı olarak DKG faaliyetlerini planlamak.
- Girdiler:** DKG talebinin kabulü (tamamen veya kısmen), RIAC ve ilgili yüklenici planları, takvimleri (örn., üretim, test ve teslimat takvimleri) ve süreçler.
- Faaliyetler:** Tanımlanan risklerin izlendiğine ve azaltıldığına ilişkin güveni en iyi sağlayacak şekilde uygulanabilecek DKG faaliyetlerini ve tekniklerini belirlemek. Risk değişiminde tekrar planlanması.(ref. Ek C ve Ek D)
- Çıktı:** Dokümanite edilmiş DKG planı.

11.1 DKG Planlamasına Başlama ve Gözden Geçirme Girdileri

DKG Planı, başlangıçtaki DKG Talebine ve RIAC'a dayalı dinamik bir dokümandır. DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, risk durumunun değişiklik göstermesi beklenir. RIAC, buna uygun olarak revize edilecektir. DKG Planı, devamlılık gösteren risk durumlarının sıralı olarak kontrolü açısından revize edilecektir (referans EK D).

11.2 İletişim

Yetkilendiren ve Yetki Alan, risk bilgisini paylaşacaktır.

11.3 İhale Sonrası DKG Toplantısı

İhale sonrası DKG toplantısı, ya Yüklenicinin talebi üzerine ya da aşağıdaki hususlara istinaden başlatılacaktır:

- İletişim yollarının veya DKGT'nin giriş haklarının açıklama gerektirmesi;
- DKGT'nin, Yüklenicinin, sözleşmenin kalite güvence gerekleri hakkında net bir fikir sahibi olmadığına inanması ve/veya;
- DKGT'nin yüklenici planları, üretim takvimlerini müzakere etme ihtiyacı duyması ve/veya;
- DKGT'nin ürün şartnameleri veya standartlarını müzakere etme ihtiyacı duyması.

11.4 Alt Yetkilendirme

DKGT, Alt-yüklenici tesisinde DKG ihtiyacını belirlemek amacıyla, Risk Tanımlama ve Değerlendirme Sürecini uygulayacaktır. Yüklenici seviyesindeki DKGT, bir Alt-yüklenici tesisinde DKG'nin gerekli olduğunu belirler ise, DKGT, DKG Talebi Sürecine uygun olarak bir DKG Talebinde bulunacak ve gereksinimi Yükleniciye bildirecektir. Alt-yüklenici seviyesinde faaliyet yapan DKGT'ler, Yüklenici ve Alt-yüklenici arasındaki sözleşme düzenlemelerine ters düşecek bir anlam ifade eden herhangi bir faaliyette ya da bildirimde bulunmayacaklardır.

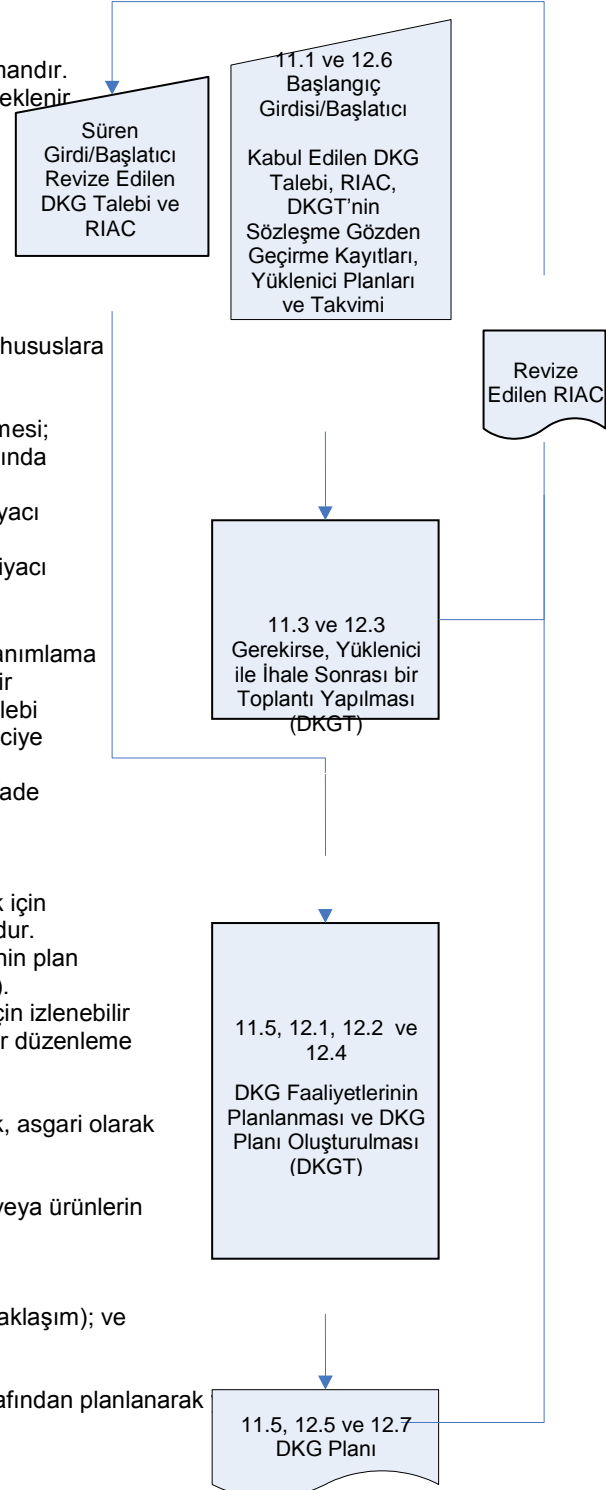
11.5 DKG Planı

Yüklenicinin risklerinin azaltılmasını sağlamak ve tanımlanan riskleri izlemek için en uygun DKG yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi, DKGT'nin sorumluluğudur. DKGT, kabul edilen DKG Talebinin gereklerini karşılamak için ilgili yüklenicinin plan ve takvimini dikkate alarak, gerekli faaliyetleri planlayacaktır (referans EK D). DKGT'nin yerine getirdiği tüm DKG faaliyetleri, DKG planında yazılı riskler için izlenebilir olacaktır. DKG planında yer almayan herhangi bir tanımlanmış risk, farklı bir düzenleme yapılabilmesi amacıyla Yetkilendirene bildirilecektir.

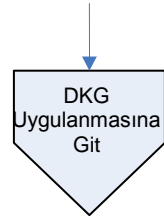
11.5.1 Gözetim planı, ulusal uygulamalara uygun olarak hazırlanmalı, ancak, asgari olarak aşağıdakileri içermelidir:

- İzlenmekte olan tüm risklere referans verilmesi;
- DKG gerektiren özel sistemlerin (veya unsurlarının), süreçlerin ve/veya ürünlerin tanımlanması;
- Her bir tanımlanan risk için DKG faaliyeti;
- DKG faaliyetlerinin takvimi;
- DKG'nin yoğunluğu, örn., sıklığı, örnekleme ve FÇY(Firma Çaplı Yaklaşım); ve
- Yerine getirilecek olan diğer DKG faaliyetleri.

11.5.2 DKG Talebi içinde özel görevlendirmeye gerek olmaksızın DKGT tarafından planlanarak DKG faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Yüklenicinin KYS dokümantasyonunun gözden geçirilmesi;
- b) DKG kayıtlarının oluşturulması ve korunması (referans para. 4.2.3);
- c) DKG sonuçlarının gözden geçirilmesi;
- d) Önleyici ve düzeltici faaliyetlerin doğrulanmasını da kapsayacak şekilde kalite hata raporlarının başlatılması ve işleminin yapılması (referans EK A para. A.4);
- e) Gerekliğinde alt Yüklenici için DKG Talebi girişiminde bulunulması (referans EK A para. A.6) ve
- f) Mevcut yetkilendirme altında, Yüklenicinin müşteri şikayetleri araştırmasının doğrulanması (referans EK A para. A.5).

11.5.3 DKG Planının Güncellenmesi

DKG planı ve ilişkili DKG, risk durumu değişirse ya da Yüklenicinin sözleşme gerekleri değişikliklerini yerine getirme yeterliliğine ilişkin güvenin oluşturulması maksadıyla, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca güncellenecektir.

BÖLÜM 12. DKG PLANLAMASI REHBERİ**12.1 Riske Dayalı DKG Planlaması**

Riskin, DKG faaliyetlerinin planlanmasında nasıl kullanılabileceğine ilişkin örnek örnek için EK C'ye bakınız.

12.2 İletişimler

Yetkilendiren ve DKGT, özellikle geniş kapsamlı programlar ya da uzun süreli yetkilendirmeler için riskleri ve DKG faaliyetlerinin planlamasını müzakere etmelidirler (referans EK C).

12.3 İhale Sonrası DKG Toplantısı

Toplantı aşağıdaki gibi hususları tanımlamak ve/veya açıklamak için kullanılmalıdır:

- a) KYS veya muayene gerekleri;
- b) Kalite planı, konfigürasyon yönetimi planı, yazılım planı, güvenilirlik ve idame ettirilebilirlik planı veya sözleşmeyle ilgili diğer gerekli dokümantasyon veya verilebilir teknik veri;
- c) DKG Talebinin desteğinde gerçekleştirilen DKG faaliyetleri;
- d) Kanıtlar veya kanıt unsurları,
- e) Sapma izinleri ve/veya imtiyazlar için taleplerle ilgili prosedürler;
- f) Ürün sevki gereksinimleri örn. Uygunluk Belgesi gerekleri;
- g) Kritik emniyet malzemeleri, uçuş kritiği, denizaltı güvenlik malzemeleri ve anahtar özellikler ya da diğer yüksek öneme sahip ulusal belirteçler gibi kritik malzemeler;
- h) Tasarım incelemeleri, konfigürasyon yönetimi faaliyetleri, test, ürünün Yüklenici tesislerinden çıkışı vs. işlemlerinde DKGT'nin müdahil olması;
- i) İlk ürün testi/Ön-üretim testi;
- j) Yüklenici riski azaltma faaliyetleri;
- k) Alt sözleşme planları,
- l) Alt-yüklenici bilgisi.

12.4 DKG Alt Yetkilendirmeleri

Alt-yüklenici DKG Taleplerinin yayınlanması ve planlanması, DKG yetkilendirmesi süresince uygun bir şekilde yürütülmelidir, bunun, DKG planının geliştirilmesinden önce tamamlanması zorunluluğu yoktur. Alt-yüklenicinin yönetimi, yalnızca Yüklenicinin sorumluluğundadır (referans EK A para. A.6.2.).

12.5 DKG Planı

DKG Planı, DKG gözetimi faaliyetleri için bir temel oluşturur. DKG Planı, bildirilen risk ve risk nedenleri açısından uygun süreçler üzerinde gözetimin sağlanmasında DKGT'ye rehberlik edecek olan tek başına bir dokümandır. DKG planı şablonunun bir örneği, EK-B'de bulunabilir.

12.6 DKG Planlaması, Başlangıcı ve Gözden Geçirilmesi

DKG planının revizyonu, aşağıdakileri müteakip, dikkate alınmalıdır:

- a) Olumlu/olumsuz eğilimler gösteren DKG kayıtlarının analizi;
- b) Olumlu/olumsuz eğilimleri gösteren Yüklenici verilerinin analizi;

- c) Bir QDR'nin yayınlanmasıyla sonuçlanan sistem, süreç veya ürün uygunsuzluğunun tanımlanması; ve/veya
- d) Müşteri şikayeti araştırmaları.

12.7 DKG Planına İlişkin İletişim

İstendiğinde, DKG gözetim planı ve sonraki revizyonları Yetkilendirene verilecektir. Planın bir nüshasının istenmesi, rutin DKG Taleplerinde yer alan sıradan bir husus olmamalıdır. Büyük çaplı programlarda ya da yüksek riskler söz konusu olduğunda, DKG planının bir nüshasının talep edilmesi uygun olabilir. Böylece, DKG planının alınmasıyla KG faaliyetlerinde tekrarlamalar önlenecek ve Yetkilendirenin ikmal zinciri boyunca gözetimin derinliğini anlamasına yardımcı olunacaktır.

BÖLÜM 13. DKG'NİN UYGULANMASI TALİMATLARI

Amaç: Risklerin izlendiğine ve azaltıldığına ilişkin güveni sağlayacak şekilde planlanan faaliyetleri gerçekleştirmek, raporlandırılmak, gözden geçirmek ve kaydetmek.

Girdi: DKG planı.

Faaliyetler DKG faaliyetlerinin planlandığı şekilde uygulanması, kaydedilmesi ve raporlandırılması. Mutabık kalındığı şekilde Yetkilendirenin Yetki Alana geribesleme koşulları.

Çıktı: DKG Faaliyet Raporları, kayıtları ve sürekli risk bilgisi geri beslemesi (RIAC). Mutabık kalındığı şekilde Yetkilendiren Memnuniyet Geribeslemesi (DFB).

13.1 Planlanmış DKG Faaliyetleri

DKGT, DKG faaliyetlerini planlandığı şekilde yerine getirecektir.

13.2 DKG'nin Uygulama Kayıtları

DKGT, paragraf 4.2.3.'e uygun olarak icra edilen tüm DKG faaliyetlerinin sonuçlarını kaydedecektir.

13.3 Alt Yetkilendirme

Bir DKG yetkilendirmesi süresince, ikmal (yüklenici) zinciri içerisinde, DKG gerektiren bir risk oluşursa, DKGT, DKG Talebi talimatlarına uygun olarak, bir alt-yüklenici yetkilendirmesini başlatacaktır (referans Bölüm 7). Daha detaylı bilgi için EK-A.6.'ya bakınız.

13.4 Uygunsuzluk

DKGT tarafından, bir uygunsuzluk, tespit edilirse, DKGT, Yükleniciden, düzeltici faaliyetlerin uygulanmasını talep edecektir. Eğer uygunsuzluk, ürün performansını ya da teslimat takvimini ve/veya DKG Talebinde belirtilen durumları olumsuz etkilerse, DKGT, bir QDR yazacaktır. DKGT, Yüklenicinin önleyici faaliyetlerinin etkinliğini doğrulayacaktır. Uygunsuzluk süreci yönetiminin ana hatları, EK A.2.'de yer almaktadır.

13.5 DKG Faaliyetinin Gözden Geçirilmesi

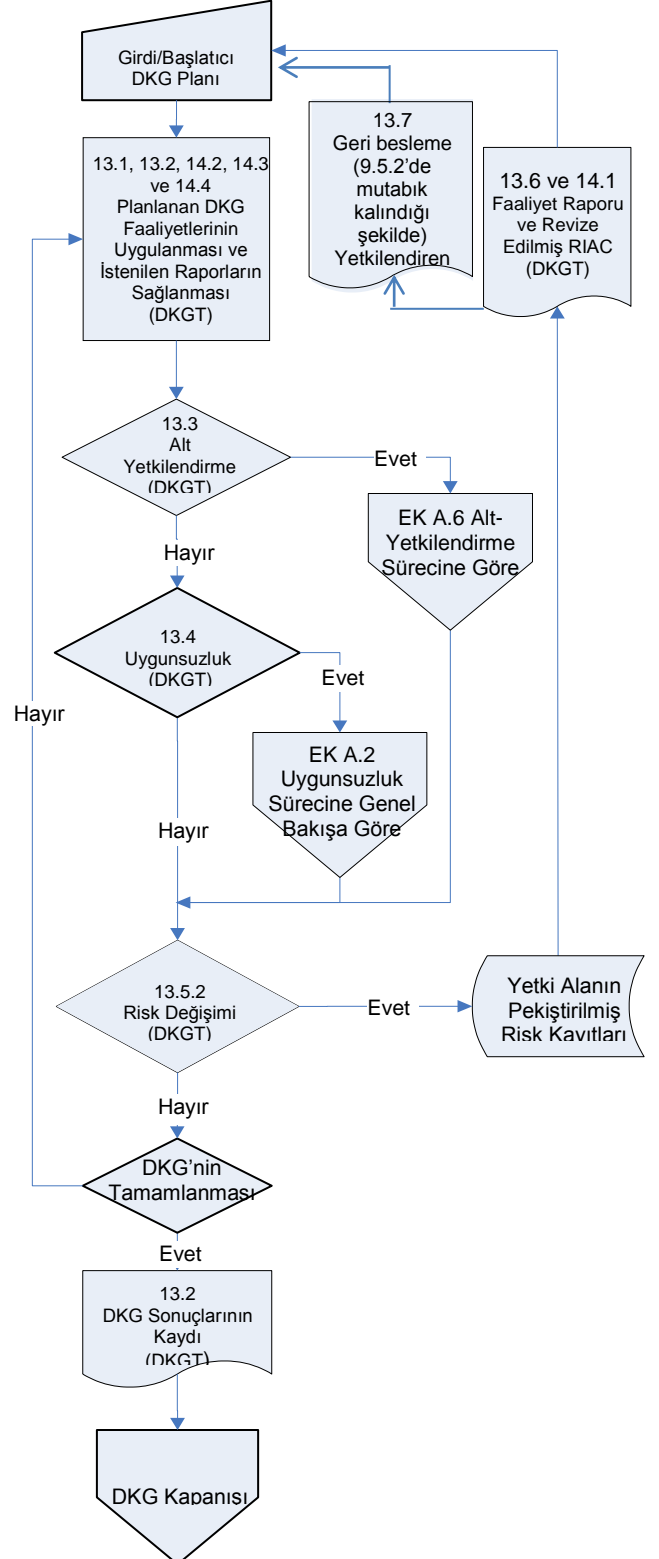
DKG Katılımcıları, planlanan faaliyetin etkinliğini sağlama almak için, DKG sonuçlarını belirli aralıklarla gözden geçirecektir.

13.5.1 Planlanan faaliyetler, herhangi bir nedenle yerine getirilemiyorsa, Yetki Alan, mümkün olan en kısa sürede Yetkilendireni bilgilendirecektir. Böylece, Yetkilendiren, alternatif düzenlemeler yapabilir.

13.5.2 Önemli yeni risk ortaya çıkabilir ya da mevcut risk durumu değişebilir. Bu durumda, planlanan gözden geçirme faaliyetlerine ilaveten, bir DKG faaliyeti gözden geçirilmesi işlemi başlatılacaktır. Gözden geçirme sonuçları ve revize edilen RIAC, diğer katılımcılara bildirilecektir.

13.6 DKG Risk Bilgisi Geri Beslemesi

DKGT, RIAC'ı kullanarak, uygun bir şekilde, süreklilik temelinde risk bilgisi geri beslemesini sağlayacaktır. Talep edildiğinde, DKG faaliyet kayıtları, Yetkilendirene verilecektir (referans EK D).

13.6.1 DKG Bildirimi

DKG Talebinde ve sözleşmede isteniyorsa, CoC'deki DKG bildirimini, DKGT tarafından imzalanacaktır.

13.6.2 DKG Raporlandırma Zinciri

DKG raporları, orijinal (baştaki) Yetkilendirene dönük olarak, tüm Yetkilendirenler zinciri aracılığıyla bildirilecektir.

13.7. Yetkilendirenin Memnuniyeti

Geniş süreli yetkilendirmeler için Yetkilendiren, mutabık kalındığı şekilde, geri beslemeyi, Ek B'deki DFB formuyla Yetki Alana vermelidir (referans bölüm 9.5). Geri besleme, Yetki Alanın verilen DKG'nin analizini yapmasını ve DKG süreçlerini sürekli iyileştirmesini mümkün kılacaktır. (referans bölüm 4.4).

BÖLÜM 14. DKG'NİN UYGULANMASI REHBERİ**14.1 DKG Risk Bilgisi Geri Beslemesi**

Tipik olarak risk düzeyleri, bir DKG yetkilendirmesi süresince veya yeni riskler tanımlandığında değişecektir. Bu değişiklikler, uygunsuzlukların, iyileştirmenin veya Yüklenici performansının düşmesinin tanımlanmasıyla ve sözleşme gereklerindeki değişiklikler v.s. ile sonuçlanabilir.

Not: DKGT, risk durumundaki önemli değişiklikler halinde, DKG Talebinde bir değişiklik tavsiyesinde bulunabilir.

14.2 İlgili Dokümantasyona Erişim

Yüklenicinin, DKG'nin planlanması ve uygulanması maksadıyla ihtiyaç duyulan tüm ilgili dokümantasyonu Alıcı ve DKGT'ye açması, AQAP 2110, 2310 ve 2131 gereğidir.

14.3 CoC ve DKG Bildirimi

CoC formunun bir örneği EK B'de verilmektedir. Karşılıklı DKG kapsamı içerisinde, CoC, çift maksatlı bir form olup, aşağıda belirtilenler tarafından doğrulama amaçlı kullanılır:

Bölüm 1 - Tanımlanmış ve onaylanmış sapma izinleri ve imtiyazları haricinde, sözleşme teslimatlarının, sözleşme gereklerine uygun olduğunu Alıcıya belirten Yüklenici.

Bölüm 2 - STANAG 4107, AQAP-2070 ve DKG Talebi hükümleri dahilinde, planlanan DKG'nin yerine getirildiğini onaylayan DKGT.

14.4 DKGT'nin DKG bildirimini imzalaması, planlanan DKG'nin yerine getirildiği anlamına gelir. Bu, ne Yetkilendiren adına tedarik malzemelerinin kabulü anlamına gelir, ne her bir malzemenini muayeneye tabi tutulmasının gereksiz olduğu anlamına gelir, ne de sertifikasyonun yapıldığı (örn., uçuşa uygunluk ve denize uygunluk) anlamını taşır.

BÖLÜM 15. DKG KAPANIŞ TALİMATLARI VE REHBERİ

Amaç: DKG Talebini gözden geçirmek ve kapatmak ve Yetkilendirenin memnuniyetini değerlendirmek.

Girdiler: Gerçekleştirilen DKG faaliyetleri ile ilgili tamamlanmış DKG, raporlar ve kayıtlar.

Faaliyetler: DKG'nin tamamlandığının ve Yetkilendiren memnuniyeti geri besleme talebinin Yetkilendirene bildirilmesi.

Çıktılar: Bir DKG kapanış raporu, kapanış Risk Durumu (RIAC) ve Yetkilendirme geri beslemesi (DFB).

15.1 DKG'nin Gözden Geçirilmesi

DKGT, DKG uygulamasının tamamlandığını düşündüğünde, DKG kayıtlarının gözden geçirilmesi işlemi yapacaktır.

15.1.1 Gözden geçirme, asgari olarak aşağıdakilere odaklanacaktır:

- Talep edilen DKG'nin yerine getirilip getirilmediği;
- Risk durumunun değişip değişmediği;
- Yayımlanan QDR'lar ve
- Yüklenicinin yayımladığı CoC'ler.

15.1.2 Gözden geçirme sonuçlarını kullanarak, DKGT, risklere ilişkin DKG'nin etkisini ve aynı Yüklenici ve ürünlerle ilgili gelecekteki DKG Taleplerine ilişkin Yetkilendirene tavsiyelerde bulunmayı hesaba katmalıdır.

15.2 DKG Kapanış Raporu

DKG gözden geçirme sonuçlarını kullanarak, DKGT, EK-B'deki DKG Kapanış Raporunu dolduracaktır. DKG Kapanış Raporu, DKG'nin tamamlanmasını müteakip 20 gün içerisinde Yetkilendirene gönderilecektir.

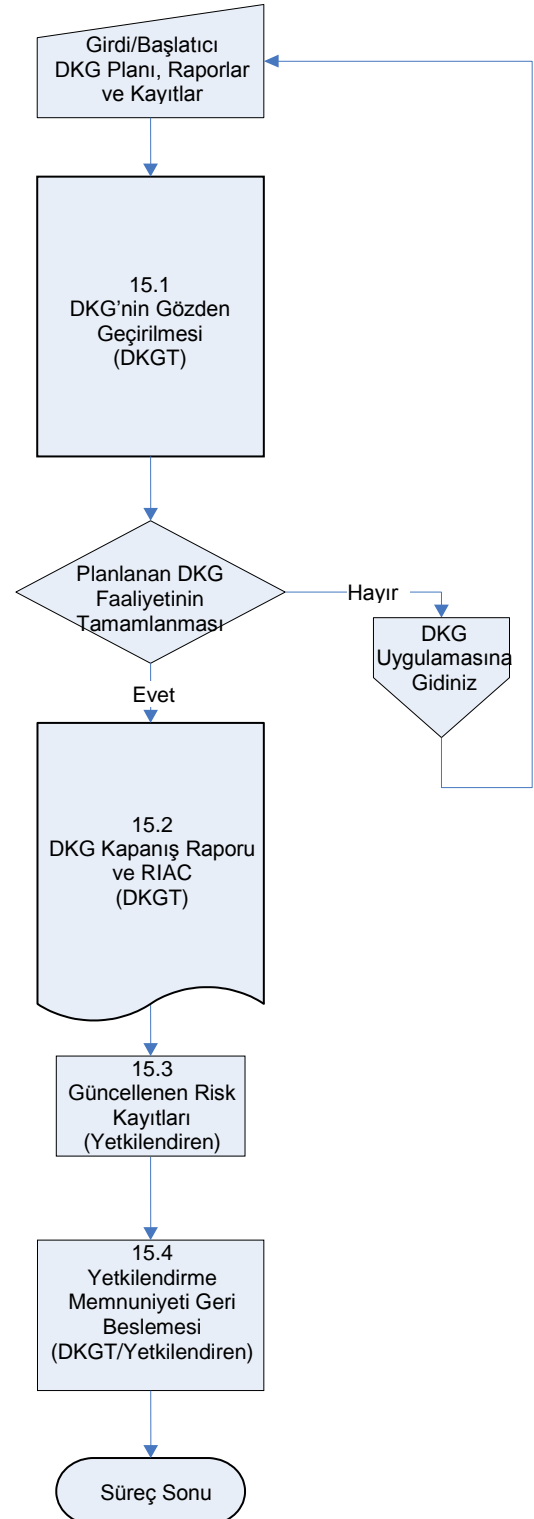
Not: DKG Talebinde istenilmesi durumunda, yüklenici CoC'sindeki DKG bildirimini imzalanması, DKG'nin uygulanması sürecinin bir parçasıdır, ancak, bu tek başına DKG'nin tamamlandığını göstermez.

15.3 Kayıtlar

Yetkilendirenin risk kayıtları, uygun şekilde güncellenmelidir. DKG Katılımcıları, gelecekteki olası yetkilendirmeleri bildirmekte referans teşkil etmesi amacıyla, DKG Kapanış Raporunu saklayacaktır.

15.4 Yetkilendirenin Memnuniyeti

Yetkilendirenin, EK-B'deki DFB'de yer alan geri beslemeyi Yetki Alana vermesi kuvvetle teşvik edilir. Geri besleme, Yetki Alanın, sağlanan DKG'yi analiz etmesini ve DKG süreçlerini sürekli iyileştirmesini mümkün kılacaktır (referans para. 4.4). Yetkilendirme geri beslemesi, Yetkilendiren tarafından DKG Talebinde ve Yetki Alan tarafından DKG Talebi Yanıtında resmî olarak talep edilmesi durumunda zorunludur.

EK A: DKG DESTEK SÜREÇLERİ

A.1 BU EK'İN MAKSADI

A.1.1 Bu ek, aşağıda ana hatları verilen destek sürecini içerir:

- a) Uygunsuzluk Sürecine Genel Bakış;
- b) Sapma İzinleri ve İmtiyazlar Süreci;
- c) Düzeltici Faaliyet Süreci;
- d) Ürün veya Müşteri Şikayetleri Soruşturma Süreci ve
- e) Alt Yetkilendirme Süreci.

A.1.2 DKG, risklerin ortaya çıkma olasılığını azaltmak için tasarlanmış bir önlem (proaktif) sürecidir. Eğer riskler, DKG uygulamasının herhangi bir anında oluşursa, destek süreçleri tepkiseldir (reaktif) ve icra edilmelidir. Olaylar, bir risk senaryosunun ya da önceden belirlenmemiş riskin gerçekleşmesiyle ilgili olabilir. Her iki durumda da, destek süreci sonuçları, bir risk gözden geçirmesini başlatmalıdır.

Destek süreçleri, bir risk oluştuğunda, olumsuz etkisini en aza indirmek için tasarlanmıştır.

A.2 UYGUNSUZLUK SÜRECİNE GENEL BAKIŞ

A.2.1 Maksat

Bu genel bakışın maksadı, DKG gerçekleştirilirken bulunan uygunsuzluklarla ilgili sorumlulukların ve tipik faaliyetlerin ana hatlarını çizmektir. Bu sadece, süreçlerle ve süreçlerin birbirleriyle etkileşimlerine ilişkin bir örnektir. DKG Katılımcılarınca gerçekleştirilen özel faaliyetlerin, ulusal uygulamalara uygun olması normaldir.

Not: Yüklenicinin yükümlülükleri, sözleşmede yer alan Kalite Gereksinimleri (örn., AQAP 2110 Para.5.4.12. ve 5.6) aracılığı ile belirlenmektedir.

A.2.2 Girdi/Başlangıç

Bu süreç, ürünün tesliminden önce ya da sonra, herhangi bir noktada uygunsuzluğun, Yüklenici, DKGT, Alıcı veya Yetkilendiren tarafından belirlenmesi durumunda başlatılır.

A.2.3 DKG esnasındaki herhangi bir noktada, sistem, süreç veya ürüne yönelik bir uygunsuzluk, DKGT tarafından belirlenmiş ise, DKGT, belirlenen uygunsuzluğa ilişkin bir düzeltici faaliyet talep etmelidir.

A.2.3.1 Eğer olay, münferit (izole) bir durumsa ve/veya önemi az ise, gayri resmi bir talep yapılabilir.

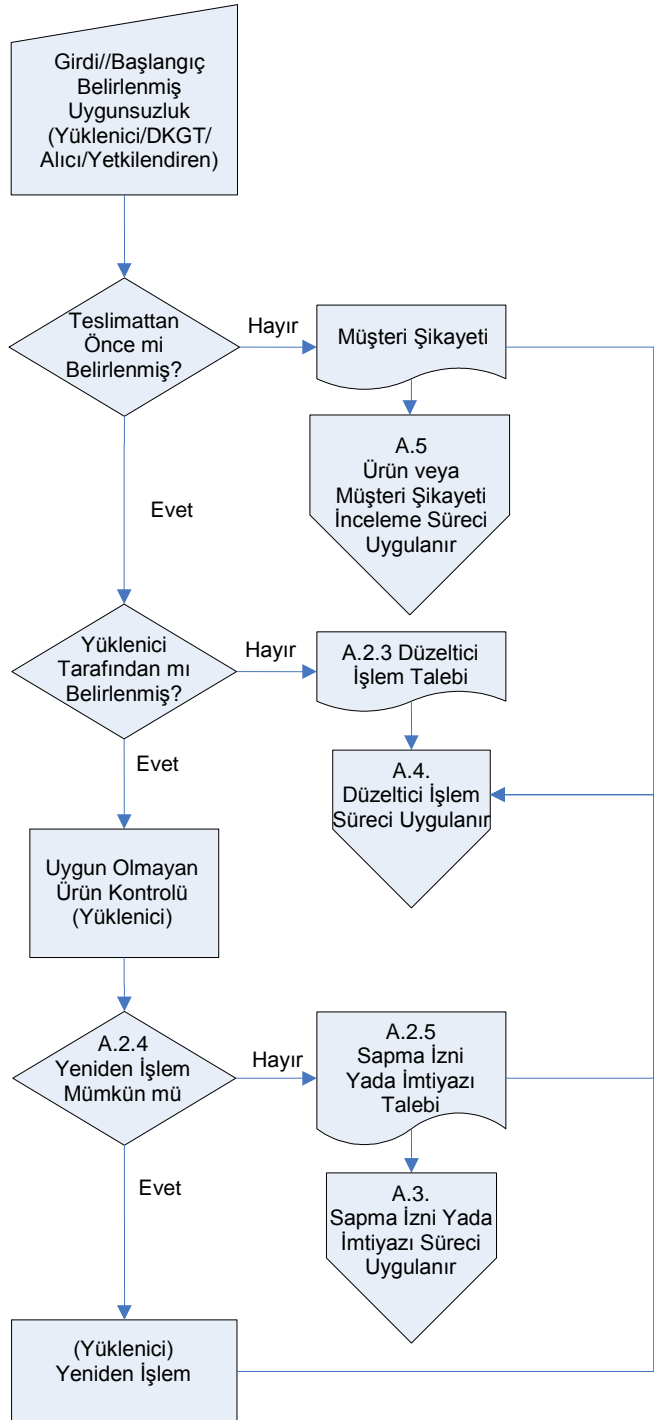
A.2.3.2 Yüklenicinin uygunsuzluğun nedenlerini ortaya koyması ve tekrarlanmasını önlemek için uygun düzeltici faaliyetleri alması, AQAP 2110 ve 2310 gereğidir.

DKGT, Yüklenicinin düzeltici faaliyetini gözden geçirmeli ve doğrulamalıdır.

A.2.4 Sözleşmede yer alan şartnamelere göre, "yeniden işleme" uygulaması söz konusu olursa, bu daima ilk seçenek olmalıdır, bazen operasyonel ihtiyaçlar ya da finansal zorunluluklar, bir uygunsuzluğun kabulünü zorunlu kılabilir.

A.2.5 Sözleşme şartlarının izin verdiği ölçüde, sapma izni ya da imtiyazı talebi vasıtasıyla, uygunsuz parçaların teslimi için Yüklenici, alıcının onayını isteyebilir. (referans EK A, bölüm A.3).

Not: Yüklenici, ürünün hurdaya ayrılmasına ve uygun bir ürünle değiştirilmesine karar verebilir, bu durumda süreç sonlanır.

A.3 SAPMA İZİNİ VE İMTİYAZ SÜRECİ

Amaç: Sapma izinleri/imtiyazlar için Yüklenicinin başvurularıyla ilişkili olarak, DKGT'nin faaliyetlerinin ana hatlarını çizmek.

Girdi: DKG Talebinde yetkilendirilmiş makam ve Yüklenicinin sapma izni/imtiyaz başvurusu.

Faaliyetler: Her bir sorun temel alınarak ya da sistem yaklaşımı içerisinde, Yüklenicinin sapma izni/imtiyaz başvurusunun gözden geçirilmesi/değerlendirilmesi.

Çıktı: Yüklenicinin sapma izni/imtiyaz başvurusu konusunda mutabakat sağlanması ya da sağlanmaması.

A.3.1 Giriş

NATO Alıcıları, Yüklenicilerden, sözleşme gereklerine uygun ürünü teslim etmelerini isterler. Bununla birlikte, ender olarak, sözleşme gereklerine uygun olmayan ürünlerin teslimatını kabulünün, Alıcının menfaatine olacağı koşullar olabilir (örn., acil operasyonel taahhütler).

Not: Sapma ve imtiyaz sürecine iştirak edilmesinde, sadece yetki verilebilir, sorumluluk verilemez.

A.3.2 Uygulanabilirlik

Bu talimat sadece, Yüklenicinin, önemi az (minor) olarak sınıflandırılan sapma izinleri ve imtiyaz başvurularına uygulanır. DKG Talebinde istenilmesi durumunda, tüm önemi büyük (major) başvurular, DKGT'nin görüşünü içerecek şekilde, işlem için Alıcıya gönderilecektir.

A.3.2.1 Sınıflandırma

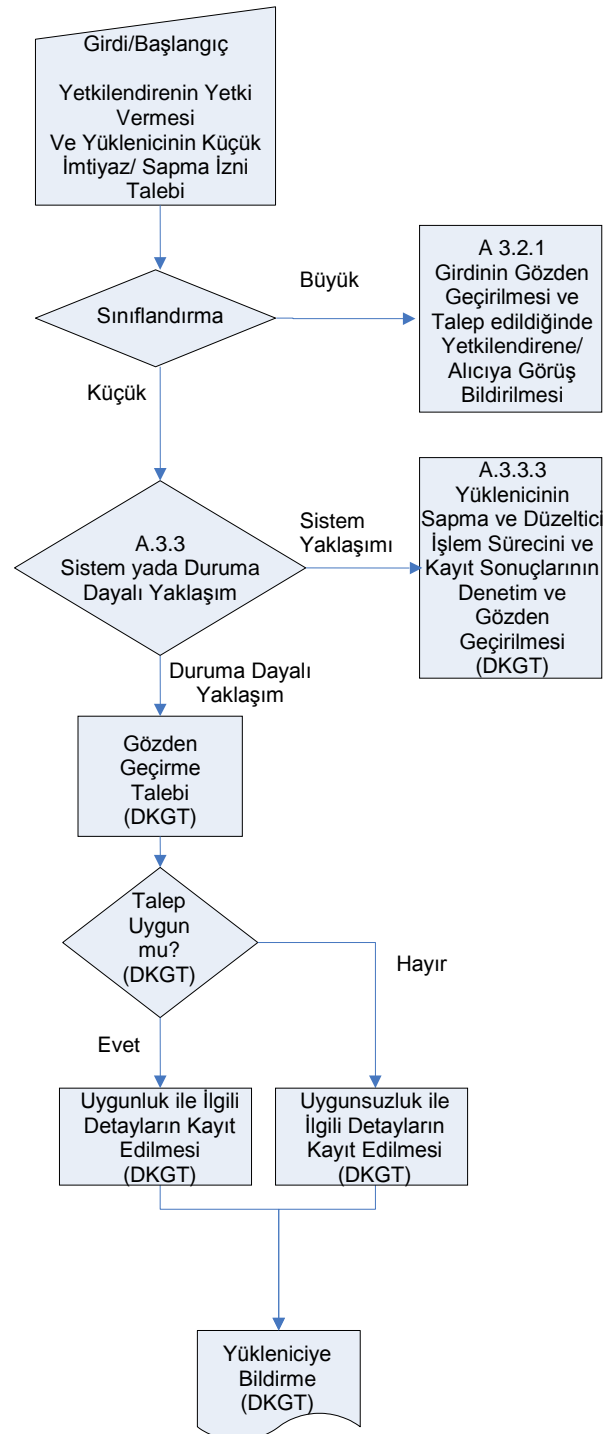
Önemi büyük sapma talepleri, ürünün, performansı, çevresi, emniyeti, karşılıklı değiştirilebilirliği, idame edilebilirliği, güvenilirliği, hizmet ömrü ya da görünümünü olumsuz etkilemesi muhtemel veya müşteriye mali yükümlülük getiren, veya müşteriyle mutabık kalınan teslimat tarihini olumsuz etkilemesi muhtemel uygunsuzluklara neden olur. Önemi büyük kategorinin içerisine düşmeyen belirtilen teknik gereksinimlerden diğer tüm sapmalar, önemi az olarak dikkate alınmaktadır.

A.3.3 DKG Yaklaşımı

Her bir uygulama (her bir sorunun esas alındığı) veya sistem temelinde, Yüklenicinin sapma izni ya da imtiyaz sürecine ilişkin DKG'nin gerçekleştirilmesi DKGT'den istenebilir. Yaklaşım, ulusal uygulamalara bağlıdır ancak, normal şartlar altında, sistem yaklaşımı, tercih edilen yöntemdir. Her bir sorunun esas alındığı yaklaşım, kritik malzemeler için ya da Yüklenici süreci yüksek riske sahip olduğunda, uygun olacağı kabul edilir. Yüklenicinin sapma izinleri ve imtiyazlarının gerçekleştirilmesi için herhangi bir özel talimatın, DKG Talebinde belirtilmesi gereklidir.

A.3.3.1 Sapma izinleri ve imtiyazların işleme sokulmasında, sözleşme gereği, özel süreç şartnamelerine gidilmekteyse, sözleşme gereksinimi, DKG Talebinde belirtilecektir.

A.3.3.2 Her bir sorunun esas alındığı yaklaşıma göre DKG uygulanmakta ise, DKGT, aşağıdaki kriterlere uygun olarak, talebi, gözden geçirecektir:

- a) Uygunsuzluk, doğru bir şekilde tanımlanmaktadır;
- b) Uygunsuzluk, sözleşmede yer alan kriterlere uygun olarak, az önemli (minor) ya da çok önemli (majör) şekilde gerektiği gibi sınıflandırılmaktadır;
- c) Talep, uygulamayla ilişkili birim ya da parça sayısını doğru bir şekilde tariflemektedir;
- d) Talep, uygun bir form kullanılarak yapılmaktadır;
- e) Yüklenicinin önerdiği düzeltici faaliyet, uygunsuzluğun tekrarını önleyecek yeterliliktedir ve
- f) Yükleniciyle anlaşmayı yapan makamlar.

DKGT, uygulamayla ilgili mutabakata ya da uyuşmazlığa ilişkin detayları kaydedecek ve yükleniciye bildirecektir.

Her bir sorunun esas alındığı yaklaşımda mutabık kalınırsa, DKGT'nin, süreçleri, Yükleniciyle beraber ortaya koymaları önemle teşvik edilmektedir (referans para. 11.3).

A.3.3.3 Sistem Yaklaşımı

Bir sistem yaklaşımı kullanılarak DKG icra edildiğinde, DKGT, yüklenicinin sapma izni ve imtiyazlarını işleme sokmasını ve kontrolünü denetleyecek veya gözden geçirecektir. DKG faaliyeti, yüklenicinin sürecindeki yüksek güvenilirliği göstermek için gerekli olan aralıklarla icra edilecektir. Süreç, yeterli bir şekilde kontrol edilmiyorsa, ulusal uygulamalara uygun olarak, bir düzeltici faaliyet talebi, DKGT tarafından verilmelidir.

A.3.4 Bu sürecin herhangi bir noktasında, ya sözleşmeye yönelik prosedürlerin icrasında zaafiyet, ya da belirlenen düzeltici faaliyetlerde yetersizlik varsa, DKGT, Yükleniciden düzeltici faaliyet talep etmelidir.

A.3.5 Herhangi bir noktada, DKGT, gereken faaliyetin kendi teknik uzmanlığını/yeterliliğini aştığını düşünüyorsa, kendi yönetimine bildirecektir. Gerekirse, uygun desteğin verilebilmesi için Yetkilendiren, bilgilendirilmelidir.

A.3.6 DKGT, imtiyazlar/sapma izinleri ile ilgili faaliyetlerinin kayıtlarını saklayacak ve mutabık kalındığı şekliyle, raporları, Yetkilendiren ve/veya Alıcıya zamanında verecektir.

A.4 DÜZELTİCİ FAALİYET SÜRECİ

A.4.1 Sürecin Maksadı

Bu sürecin maksadı, DKG gerçekleştirilirken, uygunsuzluklarla ilgili tipik düzeltici işlemleri belirlemektir. Ulusal uygulamaların, DKG Katılımcılarının bazı faaliyetlerini zorunlu kılacağı kabul edilmektedir.

Not: AQAP 2110 para. 5.6.1.'deki gibi, sözleşme kalite gereksinimlerinin Yüklenicinin yükümlülüğü olduğu farzedilmektedir.

A.4.2 Giriş

Bir DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, ürün, KYS ya da süreç uygunsuzlukları belirlenebilir. Uygunsuzluklar, Yüklenicinin KYS'indeki bozukluğa ilişkin bir delildir. KYS uygunsuzlukları, ürün üzerinde de ortaya çıkan uygunsuzluklardır. Düzeltici faaliyet sürecinin prensipleri, her çeşit uygunsuzluğa uygulanmalıdır.

A.4.3 Belirlenen Uygunsuzluklar

Yüklenicinin KYS, süreçleri veya ürünleri ile ilişkili uygunsuzluklar belirlendiğinde, DKGT, Yükleniciden düzeltici faaliyetlerin talep edilmesini, uygulanmasını ve etkinliğini sağlayacaktır. Düzeltici faaliyetler, müşteri (Yetkilendiren/Alıcı) tarafından talep edilebilir, eğer durum böyle değilse, DKGT, ulusal uygulamalara uygun olarak düzeltici faaliyet isteği yapmalıdır.

A.4.4 Uygunsuzluğun Gözden Geçirilmesi

DKGT, uygun müdahale düzeyini belirlemek için uygunsuzluğu gözden geçirecektir (referans Ek A para. A.2). Uygunsuz ürün müşteriye teslim edildiğinde, DKGT'nin, Yüklenicinin soruşturmasını ve düzeltici faaliyetlerini yakından izlemesi beklenmektedir. Ayrıca faaliyetler, DKG planının gözden geçirilmesini ve uygulanmasını da içermelidir. Uygunsuzlukların, ürün performansı, maliyeti ve teslim planını etkileyebilme olasılığı veya önceki düzeltici faaliyetlerin etkisiz olduğunun kanıtlanması, DKGT'nin müdahalesini doğrudan artıran diğer göstergelerdir.

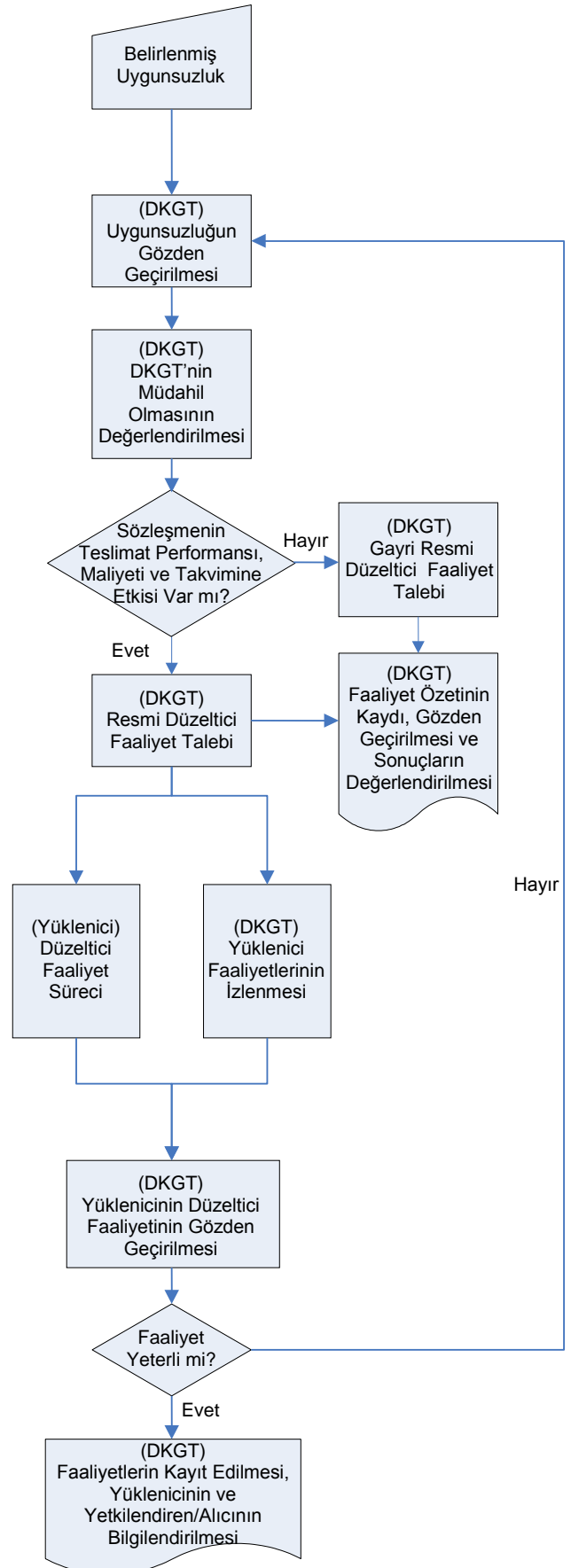
A.4.5 Düzeltici Faaliyet Talebi

Uygunsuzluklar, önemsiz olaylarla sınırlı ve ürünün maliyeti, performansı ya da teslimat takvimine etki etme olasılığı yoksa, DKGT, gayri resmi bir şekilde düzeltici faaliyet talep etmeye karar verebilir. Resmi düzeltici faaliyet talebinin gerekli olduğu durumlarda, DKGT, talebin, bir müşteri şikayeti olarak ele alınmasını açıkça belirtmelidir. Böylece, müşteri şikayeti kaydına sokulması ve uygulanabilen sertifikasyon denetimleri altında gözden geçirmeye tabi tutulması sağlanacaktır.

A.4.5.1 Yüklenicinin Düzeltici Faaliyeti

DKGT, Yüklenicinin aşağıda verilen dokümanite edilmiş metodlara sahip olduğundan emin olmalıdır:

- Uygunsuzluğun gözden geçirilmesi;
- Uygunsuzlukların nedenlerinin belirlenmesi;
- Düzeltilme faaliyet ihtiyacının değerlendirilmesi;
- Düzeltilme faaliyetlerin gerçekleştirilmesi;
- Uygunsuzluk bilgilerinin kayıt edilmesi;

f) Düzeltici faaliyetlerin gözden geçirilmesi (ref. AQAP 2110 para 8.5.2).

A.4.5.2 DKGT'nin Düzeltici Faaliyeti İzlemesi ve Gözden Geçirmesi

DKGT, uygunsuzlukların yeniden tekrarlanmasını önlemek amacıyla Yüklenicinin uygun düzeltici faaliyetleri etkin olarak gerçekleştirdiğini doğrulamalıdır. Bu, Yüklenici'nin düzeltici faaliyetleri gözden geçirme sonuçlarının gözden geçirilmesini de içermelidir. KYS içerisinde uygunsuzlukların belirlendiği durumda, Yüklenici'nin ilgili İç Denetimler ve yönetimin Gözden Geçirilmesi sonuçlarını da içermelidir. (Ref. AQAP 2110 ve 2310 Para. 5.5.2 ve Para. 5.5.3).

A.4.5.2.1 DKGT, Yüklenicinin düzeltici faaliyetinin etkisiz olabileceğine ilişkin tarafsız deliller (objective evidence) tespit ettiğinde, düzeltici faaliyet talebi, etkisizlikle ilgili delilleri içerecek şekilde, yeniden Yükleniciye sunulmalıdır.

A.4.6 Düzeltici Faaliyetin Kapanışı

DKGT, Yüklenici'nin düzeltici faaliyetlerinin, uygunsuzlukların tekrarlanmasını önleyecek düzeyde olduğuna ikna olmuş ise, düzeltici faaliyet detayları, kök nedenleri de içerecek şekilde kaydedilmelidir. Detaylar, talebi halinde Yetkilendirene verilecektir.

A.5 UYGUN OLMAYAN ÜRÜN VE MÜŞTERİ ŞİKAYETİ SORUŞTURMA SÜRECİ

A.5.1 Maksat

Sürecin maksadı, uygun olmayan ürün ve müşteri şikayetinden doğan, DKG katılımcılarının sorumluluklarının ve tipik faaliyetlerinin ana hatlarını çizmektir.

A.5.2 Uygulanabilirlik

Müşteriye teslim edilmiş uygun olmayan ürün, tipik bir müşteri şikayeti olarak rapor edilir (ref. Ek-A para. A.2.2). Müşteri şikayetinin, mevcut/güncel bir yetkilendirmeye gönderme yaptığı varsayılmaktadır. Yetkilendirme sona erdiğinde, eğer Yüklenicinin soruşturması ile ilişkili risklerin olduğu düşünülüyorsa, Yetkilendiren, orijinal DKG Talebini ilgi göstererek, yeni bir DKG talebi sunabilir.

A.5.3 Bildirim

Müşteri şikayetinin yazılı olarak Yükleniciye bildirilmesi, Alıcı Ülkenin sorumluluğundadır. Bildirim aşağıdaki bilgileri içerecektir.

- Yüklenicinin bir soruşturma başlatması ve gerekli düzeltici faaliyetleri yerine getirmesi için talep,
- Yüklenici için her türlü özel gereksinimler,
- Yüklenici faaliyetlerinin doğrulanmasında DKG'nin müdahil olacağına ilişkin bildirim ve
- Gerekli yanıtlama takvimi

Talep edildiğinde, Alıcının bildirimini bir nüshası DKG'ye verilecektir.

A.5.4 Soruşturmanın Planlanması

Yetkilendiren tarafından müşteri şikayeti bildirildiğinde, DKG, soruşturma faaliyetlerini koordine etmek için Yüklenici ile irtibata geçecektir. Bir çok durumda, uygun olmayan ürün, soruşturmaya yardımcı olan bir kanıt ibrazı olarak Yükleniciye geri gönderilecektir. Alıcı, Yetkilendiren kanalı ile, uygun olmayan ürünün Yükleniciye geri gönderildiğini, Yüklenicinin kanıt ibraz paketini DKG'nin huzurunda açacağını, DKG ve Yüklenici'ye bildirmelidir.

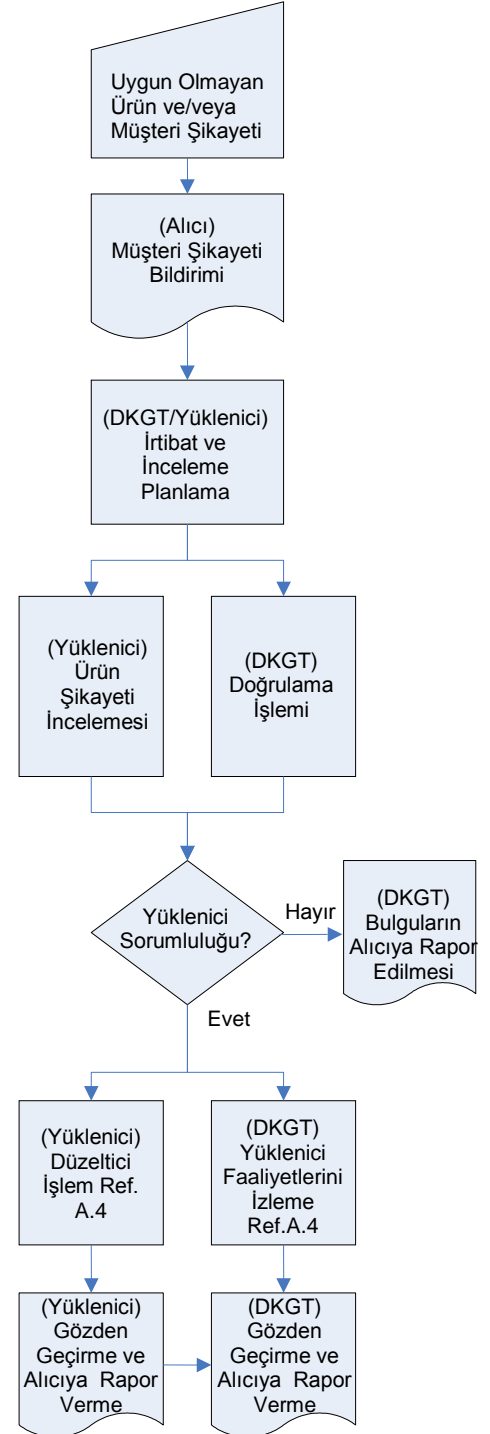
Not: Uygun olmayan ürün, durum doğrulaması için DKG huzurunda Yüklenici tarafından açılacak ise ve DKG hazır bulunmaksızın açılmış ise, DKG, Alıcıyı Yetkilendiren kanalı ile bilgilendirmeli ve hareket tarzı hakkında tavsiye istemelidir.

A.5.5 Soruşturma

DKG, Yüklenicinin bir soruşturma yürüttüğünden emin olmalıdır (ref. AQAP 2110 ve 2310 para. 5.6.1). DKG, uygunsuzluğun kök nedeninin belirlenmesi amacıyla Yüklenicinin soruşturmasını, ya bağımsız olarak ya da Yüklenici ile birlikte doğrulayacaktır

A.5.5.1 Uygunsuzluğun Yüklenicinin sorumluluğunda olduğu kanıtlandığı durumda, DKG, Yüklenicinin düzeltici faaliyetlerinin yerine getirildiğini ve etkinliğini doğrulayacaktır (ref. Ek-A para. A.4.4. ve para. A.4.5). Yüklenici faaliyetleri, daha önce teslim edilmiş diğer ürünlere ve hali hazırda üretilmekte olan ürünlere yönelik olmalıdır (ref. AQAP 2110 ve 2310 para. 5.4.12).

A.5.5.2 Alıcı ve Yüklenici, Yüklenicinin soruşturma maliyetini veya soruşturma esnasında sarfedilen ürüne ilişkin düzenlemeleri koordine edeceklerdir. Alıcının özel yazılı yetkilendirmesi olmaksızın, DKG, Yükleniciyi, masraf açması için yetkilendirmeyecektir.

A.5.6 Gözden Geçirme ve Raporlandırma

DKGT, ilgili DKG kayıtlarını gözden geçirecek ve risk bilgisi ve DKG planında yapılan her türlü düzenlemeler dahil, DKG faaliyetlerini özetleyen bir raporu Yetkilendirene verecektir (ref para.13.4).

A.6 ALT YETKİLENDİRME SÜRECİ

A.6.1 Maksat

Şekil A-1'in maksadı, bir DKG alt-yetkilendirme işleminin gerekip gerekmediğinin ve alt yetkilendirmelerin ne şekilde idare edileceğine ilişkin detayların belirlenmesi sürecinin ana hatlarını çizmektir.

A.6.2 Giriş

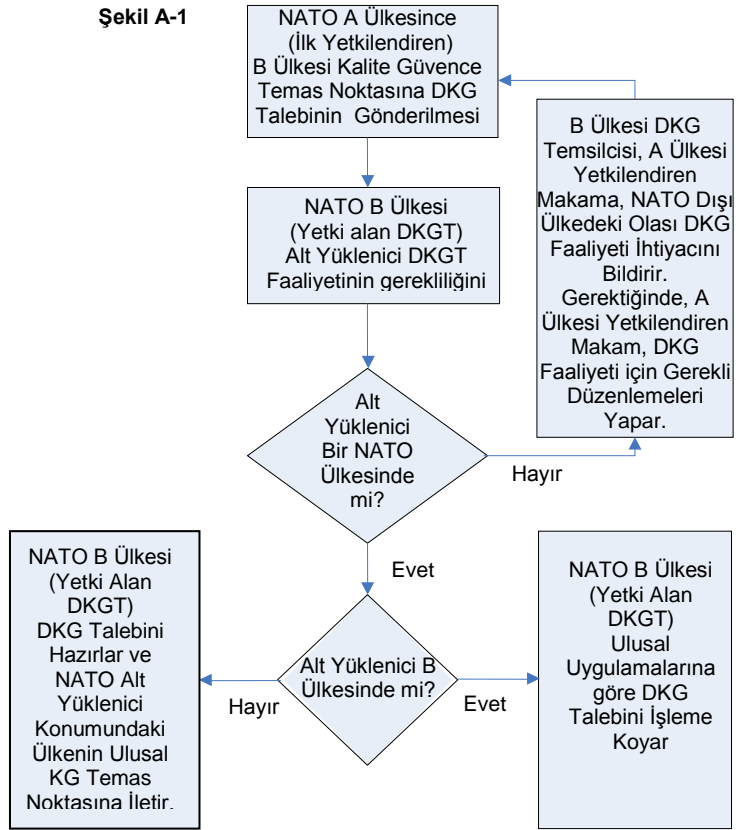
Alt-yüklenicilerin kontrolü, yalnızca Yüklenicinin sorumluluğundadır; Alt-yükleniciler düzeyindeki DKG faaliyetlerinin, bu sorumluluğun paylaşılması ya da yerini alması anlamına gelmemektedir.

A.6.3 Uygulanabilirlik

Alt-yetkilendirmeler, bir DKG Talebi başlangıcındaki risk değerlendirmesi sonucunda ya da bir DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, riskin gözden geçirilmesi faaliyetleri sonucunda söz konusu olabilir. Alt-yetkilendirme kararında, Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Süreci esas alınacaktır.

Alt-yetkilendirmeler, Yüklenici düzeyinde, orijinal (ilk) DKG Talebi vasıtasıyla yönetilmektedir.

Şekil A-1

A.6.3.1 Şekil A-1, NATO Alt-yüklenici DKG Talebi sürecini göstermekte ve Alt-yüklenici seviyesinde DKG talebi söz konusu olduğunda DKGT'nin karşılaşılabileceği değişik yetkilendirme senaryolarını gösterme amaçlı bir örnek olarak kullanılmaktadır.

Karşılıklı DKG süreci sadece, orijinal Yetkilendiren (Alıcı), STANAG 4107'yi onaylayan bir NATO üyesi ülke ise uygulanır.

A.6.4 Alt Yetkilendirmenin Planlanması

DKG Alt-yüklenici taleplerinin planlanması ve yayımlanması, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca gerçekleştirilmelidir ve DKG planının geliştirilmesinden önce tamamlanması zorunluluğu yoktur. DKGT, alt-ikmal ürünleriyle ilgili olarak, devam eden risk değerlendirmesi temelinde, Alt-yüklenici DKG çalışmalarının idaresinden sorumludur.

A.6.4.1 Alt yetkilendirme yapılmadan önce, DKGT, DKG'nin gerekli güveni sağlayıp sağlayamayacağına ilişkin risklerin belirlenmesi amacıyla, Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Sürecini kullanacaktır.

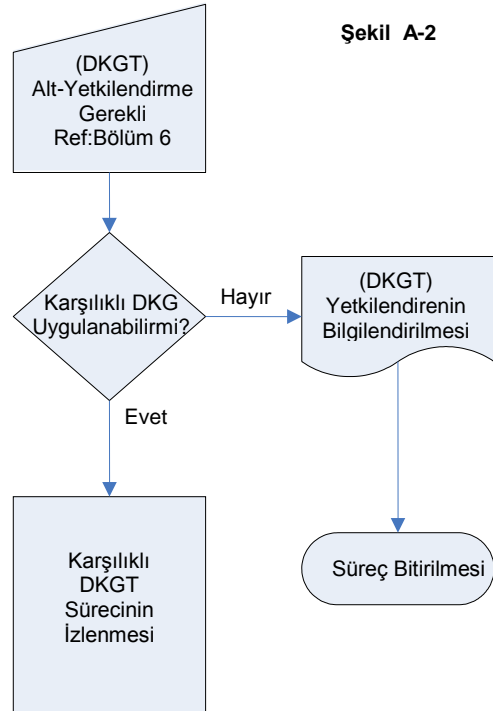
Dahili alt yetkilendirmeler için, ulusal uygulamalar kullanılabilir.

A.6.5 DKGT, Şekil A-2'yi kullanarak, Karşılıklı DKG Sürecinin uygulanıp uygulanmayacağına karar verecektir. Uygulanmayacaksa, DKGT, risklerin konuya yönelik olmadığına ilişkin tavsiyesiyle birlikte, Yetkilendireni bilgilendirecektir.

A.6.6 Alt Yetkilendirme Bildirimi

DKG Talebinde belirtilmiş ise, DKGT, tüm alt yetkilendirmelerin nüshalarını Yetkilendirene ve Yükleniciye verecektir (referans para. 7.2).

Şekil A-2

A.6.7 Yetkilendirme

DKGT, bir DKG Talebi hazırlayacak ve yetkilendirme, diğer Yetkilendirmelerde olduğu gibi DKG Talebi sürecini takip edecektir.

A.6.8 Sözleşmeyle İlgili Faktörler

Alt-yüklenici düzeyinde görev yapan DKGT'ler, ikmal zinciri içerisinde sözleşmedeki düzenlemelere ters düşen herhangi bir faaliyette bulunmayacak ya da bildirim yapmayacaktır.

EK B: DKG FORMLARI**B.1 Genel DKG Formları****B 1.1 Zorunlu Formlar**

DKG Formları, sürecin desteklenmesi ve DKG faaliyetini icra eden katılımcılar arasında iletişimin standart hale getirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Risk bilgilerinin ve DKG Talebinin bildirimlerinde standart bir iletişim yolunun kullanılması esas olarak kabul edilir. Bu nedenle, bu amaçla sağlanan formların kullanılması zorunludur. DKG katılımcılarının, DKG Formları dahil tüm gerekli bilgileri elektronik ortamda (Word veya PDF yapısında) mübadele etmeleri teşvik edilmektedir.

B.1.2 Tavsiye edilen formlar

Bu Ek'teki ilave formlar DKG faaliyetini icra eden katılımcılara yardımcı olması amacıyla verilmektedir. Bu formların kullanılması tavsiye edilir, ancak zorunlu değildir. DKG faaliyetini icra eden katılımcıları bunların yerine farklı formlar kullanabilirler.

B.1.3 DKG Formları Listesi

Ek'te yer alan formlar ve kullanım durumları aşağıda listelenmiştir:

1. Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Formu (RIAC) - **Zorunlu**
2. Devlet Kalite Güvence Talebi (DKG Talebi-RGQA) - **Zorunlu**
3. Devlet Kalite Güvence Talebi Yanıtı (DKG Talebi Yanıtı-RGQAR) - **Zorunlu**
4. Devlet Kalite Güvence Kapanış Raporu (DKGKR-GQACR) - **Zorunlu**
5. Yetkilendirme Geri Beslemesi (DFB)
6. Uygunluk Belgesi Örneği (CoC)
7. Sapma İzni / İmtiyaz Talebi Formu Örneği
8. Örnek DKG Planı Şablonu

Not: Milli uygulamaların gerektirdiği durumlarda, DKG faaliyetini icra eden katılımcılar daha fazla referans numaraları eklemek amacıyla form başlıklarını genişletebilirler.

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim (RIAC) Sayfa -- /--			
		Risk bilgileri ticari hassas olarak kabul edilir ve sadece DKG amaçlı olarak kullanılır. Risk bilgileri Alıcı, Yüklenici ve DKGT arasında önceden mutabakat sağlanmadan, karşılıklı DKG faaliyetini icra eden katılımcıların dışında paylaşılamaz.			
DKG Talebi Numarası:		Revizyon Numarası:		Tarih:	
RTDİ Numarası:		Revizyon Numarası:		Tarih:	
Risk Bilgisi					
Risk Nedeni/Nedenleri:					
Risk Değerlendirmesi:	Etki: 1, 4 veya 9		Olasılık: 1,4 veya 9		Risk Değeri = E x O
Devam Eden DKG Risk Durumu:	Azalan ☐	Sabit ☐	Artan ☐		
Yetkilendiren/Yetki Alan (DKGT) yorum ve tavsiyeleri:					
Kapanıştaki Risk Durumu:	Oluşmadı ☐	Kontrollü oluştu ☐	KontROLSÜZ Oluşturdu ☐		
Risk Bilgisi:					
Risk Nedeni/Nedenleri:					
Risk Değerlendirmesi:	Etki: 1, 4 veya 9		Olasılık: 1,4 veya 9		Risk Değeri = E x O
Devam Eden DKG Risk Durumu:	Azalan ☐	Sabit ☐	Artan ☐		
Yetkilendiren/Yetki Alan (DKGT) yorum ve tavsiyeleri:					
Kapanıştaki Risk Durumu:	Oluşmadı ☐	Kontrollü oluştu ☐	KontROLSÜZ Oluşturdu ☐		
Risk Bilgisi:					
Risk Nedeni/Nedenleri:					
Risk Değerlendirmesi:	Etki: 1, 4 veya 9		Olasılık: 1,4 veya 9		Risk Değeri = E x O
Devam Eden DKG Risk Durumu:	Azalan ☐	Sabit ☐	Artan ☐		
Yetkilendiren/Yetki Alan (DKGT) yorum ve tavsiyeleri:					
Kapanıştaki Risk Durumu:	Oluşmadı ☐	Kontrollü oluştu ☐	KontROLSÜZ Oluşturdu ☐		

Risk Bilgisi: Kalite ile ilgili sözleşme gereksinimlerinin karşılanmasında oluşabilecek muhtemel bir olumsuzluk durumudur. Her hangi bir ürün, ömür devri safhası veya süreç ile ilgili olabilir. (Bkz. Bölüm 2.2 ve Ek C 3.3.2).

Risk Nedeni: Kalite ile ilgili sözleşme gereksinimlerine bağlı bir süreç veya süreç kontrolünün açılımı ile ifade edilen muhtemel risk oluşum nedenleridir. (Bkz. Bölüm 2.2 ve Ek C 3.3.3).

Risk Etkisi: Kontrol altına alınmayan bir olayın oluşumu sonucunda hasar. (Bkz. Bölüm 2.2 ve Ek C 3.4.1).

Risk Olasılığı: Riskin oluşmasına olan inanç derecesi (Bkz. Bölüm 2.2 ve Ek C 3.4.2).

Risk Değeri: DKG Faaliyetlerinin önceliklendirilmesi amacıyla etki ve olasılığın ürünü olarak ifade edilen risk önem derecesidir

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Devlet Kalite Güvence Talebi (RGQA)	
		<i>Ref.Savunma Sözleşmesi için STANAG 4107'nin verdiği yetki ile Devlet Kalite Güvencesi (DKG) talep edilmektedir.</i>	
Yetkilendiren DKG Talebi Numarası:			
Revizyon Numarası:			
Kimden: (Yetkilendiren)		Kime: Yetki Alan: (Uygun Yetkili Makam veya AQAP 4107 SRD.1'de yer alan Ulusal İrtibat Noktası)	
Adı Soyadı:		Adı Soyadı:	
Kurum:		Kurum:	
Posta Adresi:		Posta Adresi:	
Telefon:		Telefon:	
Fax:		Fax:	
E-mail:		E-mail:	
Alıcı:		Üretici:	
Posta Adresi:		Posta Adresi:	
Kuruluş Çapında Yetkilendirme ☐			
Devlet Sözleşme No:		Alt Sözleşme No:	
Sözleşme Değişiklik No:		Tahmini Sözleşme Son Teslimat Tarihi:	
Bu sözleşme talep eden ülke dışındaki üçüncü bir taraf adına mıdır?		Evet/Hayır	
Sözleşme Kalite Güvence Gereksinimleri/Standartlar:			
Ürün / Malzeme Tanımı (Ana ürünler için mümkünse referans belirtilir):			
Ekler:			
RIAC Referans Numarası:			
DKG faaliyetine ilişkin Sözleşme / Alt Sözleşme / Sipariş Emri Kopyaları:			☐
Teknik Şartnameler ve Kalite Güvence Standartları:		Ekl:	☐
		Yüklenici Tarafından sağlanacak:	☐
Diğer Ekler veya Formlar (Belirtiniz):			☐

Yetkilendiren Gereksinimleri:			
Yetkilendirme geri beslemesi talep edilmektedir.			☐
DKG Planının Kopyasının Verilmesi: Not: DKG Planının Kopyası sıradan DKG taleplerinde yaygın olarak istenmemelidir. Büyük projelerde veya yüksek risklerin söz konusu olduğu durumlarda planın kopyasını istemek uygun olabilir.			☐
DKGT nin COC'yi onaylaması:	Kismi teslimatlar için:		☐
	Son teslimatlar için:		☐
DKGT'den CoC'nin imzalı bir nüshasının elektronik olarak (pdf) göndermesi talep edilmektedir: ☐			
Ürünün Gönderilmesi esnasında istenen özel şartlar (CoC Kullanılmıyorsa):			
Sapma İzni/İmtiyazlar (Ref. Ek A para. A.3)			
DKGT, Yüklenicinin küçük Sapma İzni ve/veya İmtiyazları sınıflandırma ve çözümlerini onaylama yetkisine sahiptir.	Sistem Yaklaşımı		☐
	Duruma Dayalı		☐
DKGT'nin, Yüklenici'nin Alıcıya sunduğu büyük sapma izni ve/veya imtiyazlar için yorum ve tavsiyeleri göndermesi, gerekirse sözleşmedeki referans ve şartları bildirmesi istenmektedir.			☐
Raporlandırma (ref. para. 4.2.2):			
Sürekli bazda risk durum raporu:	☐	Yüklenici veya Alt Yüklenici için yazılan Kalite Hata Kayıplarının nüshaları talep edilmektedir:	☐
DKG Talebi kapanışında:	☐		
Diğer raporlar, lütfen açıklayın:			☐
Diğer Gereksinimler:			
Yetkilendiren imzası (Elektronik kopya olarak gönderiliyorsa imzaya gerek yoktur):			Tarih

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Devlet Kalite Güvence Talebi Yanıtı (RGQAR)			
		Ref. Savunma Sözleşmesi için Devlet Kalite Güvence Talebi.	Kabul: ☐ Kısmi Kabul: ☐ Red: ☐	☐	Yetkilendiren DKG Taleb Numarası:
			☐	Revizyon Numarası:	
Yetkilendirme geri beslemesi yıllık bazda veya mutabık kalınan şekilde talep edilmektedir:					☐
Yetki Alan Yorumları (Zorunlu, Eğer Kabul edilmediyse):					
Kuruluş Çapında Yaklaşım:		☐			
Kime: (Yetkilendiren)			Kimden: Yetki Alan: (Uygun Yetkili Makam veya AQAP-4107-SRD.1'de yer alan Ulusal İrtibat Noktası)		
İsim:		İsim:			
Kurum:		Kurum:			
Posta Adresi:		Posta Adresi:			
Telefon:		Telefon:			
Fax:		Fax:			
E-mail:		E-mail:			
Alıcı:		Üretici:			
Posta Adresi:		Posta Adresi:			
Devlet Sözleşme No:		Alt Sözleşme No:			
Sözleşme Değişiklik No:		Sözleşme Son Teslimat Tarihi (Tahmini):			
Yetki alan tarafından revize edilen RIAC formu :					☐
Yetki Alan DKGT Bilgileri:					
İsim:					
Kurum:					
Posta Adresi:					
Telefon No:					
E-posta Adresi:					
Fax:					
Yetkilendiren imzası (Elektronik kopya olarak gönderiliyorsa imzaya gerek yoktur):				Tarih:	

NATO Devlet Kalite Güvencesi
Devlet Kalite Güvence Kapanış Raporu (GQACR)

Ref. Savunma Sözleşmesi için Devlet Kalite Güvence Talebi Tamamlanmıştır.		Yetkilendiren DKG Talebi Numarası:	
		Revizyon Numarası:	
Kime: (Yetkilendiren)		Kimden: Yetki Alan: (Uygun Yetkili Makam veya AQAP 4107-SRD.1'de yer alan Ulusal İrtibat Noktası)	
İsim:		İsim:	
Kurum:		Kurum:	
Posta Adresi:		Posta Adresi:	
Telefon:		Telefon:	
Fax:		Fax:	
E-mail:		E-mail:	
Alıcı:		Alıcı:	
Posta Adresi:		Posta Adresi:	
Devlet Sözleşme No:		Alt Sözleşme No:	
Sözleşme Değişiklik No:		Sözleşme Son Teslimat Tarihi:	
Ekler:			
Mevcut risk durumunu ve eğilimini gösteren RIAC formu ekte sunulmuştur:			
Uygunluk Belgesi Talep edildiği şekilde Ek'te sunulmuştur:			☐
Yardımcı Raporlar Ek'te sunulmuştur:			☐
Uygunsuzlukların özeti Ek'te sunulmuştur.:			☐
Yetkilendirme Geri beslemesi talep edilmektedir:			☐
İlave Görüşler:			
Yetki Alan DKG Bilgileri:			
İsim:			
Kurum:			
Telefon Numarası:			
E-Posta Adresi:			
Fax Numarası.:			
Yetki Alanın imzası (Elektronik kopya olarak gönderiliyorsa imzaya gerek yoktur):			Tarih:

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Yetkilendirme Geri Besleme Formu (DFB)	
DKG Talebi		RIAC	
DKG Talebi Numarası:		RIAC Numarası:	
Revizyon Numarası:		Revizyon Numarası:	
Tarih:		Tarih:	
Bölüm 1 DKG Talebi ve RIAC hakkında Yetki Alanın Geribeslemesi:			
1.1 Risk tanımlamasını tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen hatanın ne olduğunu belirtiniz.</i>
1.2 DKG Talebi ve RIAC hazırlığını tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen hatanın ne olduğunu belirtiniz.</i>
1.3 DKG Talebi zamanında alınmış mı?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen hatanın ne olduğunu belirtiniz.</i>
<i>Yetki Alanın ilave yorumları:</i>			
Bölüm 2 Yetki Alan tarafından verilen DKG Hizmetleri ve İletişim hakkında Yetkilendirenin Geribeslemesi:			
2.1 Alındığına ilişkin bildirim zamanında yapıldı mı?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz.</i>
2.2 DKG Talebine Yanıt zamanında yapıldı mı?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz.</i>
2.3 DKG esnasında yapılan iletişimi tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz..</i>
2.4 DKG ile ilgili teslim edilebilir dokümanların (RIAC, raporlar, CoC'ler, QDR'lar) içeriğini (kalitesini) tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz.</i>
2.5 DKG ile ilgili teslim edilebilir dokümanların (RIAC, raporlar, CoC'ler, QDR'lar) zaman ölçüsünü tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz.</i>
2.6 DKG hizmetleriyle sağlanan güveni tamamen yeterli görüyor musunuz?	Evet ☐	Hayır ☐	<i>Hayır kutucuğunu işaretlemiş iseniz, lütfen detayları belirtiniz..</i>
<i>Yetkilendirenin ilave yorumları:</i>			
Yetki Alan/Yetkilendiren imzası (Elektronik kopya olarak gönderiliyorsa imzaya gerek yoktur):			Tarih:

Uygunluk Belgesi Örneği (CoC)

Bölüm I - Yüklenici Uygunluk Belgesi				1. Yüklenici CoC Seri No.	
2. Yüklenici (İsim, Adres, E-posta vs.bilgilerini içerir.):		3. Sözleşme Numarası:			
		4. Sözleşme Değişiklik Numarası:			
5. Onaylanmış Sapma ve/veya İmtiyazlar:		6. Alıcı (İsim, Adres, E-posta vs.bilgilerini içerir.):			
7. Teslimat Adresi:		8. Geçerlilik: Kısmi Teslimat Numarası: Son Teslimat Numarası:			
9. Sözleşme Kalem Numarası	10. Ürün Tanımı veya Parça Numarası:	11. Miktar:	12. Sevkiyat Dökümanı:	13. Teslim edilmeyen Miktar:	
14. Görüşler veya Yorumlar:					
15. Yüklenici Uygunluk Bildirimi: Yukarıdaki listelenen ürünler, Blok 5'te yazılı onaylanmış sapma izni/imtiyazların dışında her bakımdan sözleşme şartlarına uygun olduğu onaylanmıştır.					
Tarih:	Yüklenici İsmi ve Ünvanı:			Yüklenici İmzası:	

Bölüm II – DKGT'nin DKG Bildirimi		1. Yüklenici CoC Seri No.
2. Yüklenici:		
3. Sözleşme Numarası:	4. Sözleşme Değişiklik Numarası:	
5. Görüşler veya Yorumlar:		
<p>6. Devlet Kalite Güvence Temsilcisi DKG Bildirimi:</p> <p>Birinci kutucukta belirtilen CoC'ye atfen, STANAG 4107, AQAP 2070 ve DKG Talebi koşulları çerçevesinde, planlanan Devlet Kalite Güvence faaliyetlerinin icra edildiği onaylanmıştır.</p> <p><i>(Yukarıdaki DKGT'nin DKG bildirim ve aşağıdaki DKGT imzası, Bölüm I'deki yüklenici tarafından belirtilen malzemelerin Alıcı ve/veya Yetkilendiren adına kabul edildiği anlamına gelmez, her bir ürünün muayene edildiği anlamını gerektirmediği gibi sertifikasyonun kabul edildiği anlamına da gelmez.</i></p>		
Tarih:	DKGT Bilgileri:	DKGT İmzası:
	İsim:	
	Telefon Numarası:	
	E-mail adresi:	

Sapma İzni / İmtiyaz Formu Örneği

SAPMA İZİNİ / İMTİYAZ TALEBİ		Yüklenici Ref. No.	
		Alt Yüklenici Ref. No.	
1. Bu sapma izni veya imtiyazın verilmesi, kesinlikle sadece bu başvuru ile sınırlıdır ve bir örnek olarak değerlendirilemez. 2. Eğer bir Alt-yüklenici bir başvuru da bulunmuşsa, aksine mutabakata varılmadıkça, Yüklenici tarafından, imzalanır ve sunulur. 3. Eğer sapma izni veya imtiyaz nedeniyle devlete faturalandırılacak veya yüklenecek herhangi bir maliyet üzerinde değişiklikler yapılacak ise, hatalı veya artık malzemeler için üretilecek çözümlerde tam onay istenecektir.			
BÖLÜM 1 – Yüklenici Tarafından doldurulacaktır.			
1. Yüklenici (İsim ve Adresi)		2. Alt-yüklenici (İsim ve Adresi)	
3. Sözleşme No.		4. Alt Sözleşme No.	
5. Malzeme veya Ürünün Tanımı (Parça Numarası dahil)			
6. Teknik Özellikler/Çizim No.		7. (a) Miktar/Süre	
		(b) Seri No. / Kafile No. / Lot No.	
8. Uygunsuzluğun Tanımı ve Etkisi (düzeltici ve/veya önleyici faaliyetler) (22. No'lu Kutucuğa Devamı yazılır.)			
9. Önceki Sapma İzni/İmtiyazlar için Referanslar		10. Uygunsuzluğun Nedeni	
		11. Alıcıya Maliyeti :	
		Artan ☐	
		Azalan ☐	
		Değişmeyen ☐	
12. Uygunsuzluk Büyük ☐ Küçük ☐ Etkilenen ürün özelliklerini 13'üncü kutucukta belirtiniz.		13. Etkilenen özellikler Performans ☐ Çevre ☐ Emniyet ☐ Dış Görünüm ☐ Güvenilirlik ☐ Servis Ömrü ☐ İdame Ettirilebilirlik ☐ Ortak Kullanılabilirlik ☐ Diğer (Blok 8.'e bkz) ☐	
		14. Sözleşme Değişikliği Gerekliyor ☐	
15. Sözleşme Teslimat Tarihine Etkisi:		16. Tasarım Yetkilisini Belirtiniz :	
17. Mühendislik Yetkilisi Onayı		18. Üretim Yetkilisi Onayı	
19. Kalite Yetkilisi Onayı			
İmza ve Tarih:		İmza ve Tarih:	
İmza ve Tarih:		İmza ve Tarih:	
20. Yüklenici Tasarım Yetkilisi mi?: Evet ☐ Hayır ☐		21. Başvuruyu Sunan Yüklenici Temsilcisinin İsmi:	
İmza ve Tarih:		İmza ve Tarih:	

22. Uygunsuzluğun Tanımı ve Etkisi (8'inci kutucuktan devam)

BÖLÜM 2: DKGT ve/veya Alt Sıralı DKGT TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR

23. Görüşler veya Yorumlar

24. DKGT İmzası (Mümkün olduğunda)

Tarih

25. Yetkilendiren İmzası (Mümkün olduğunda)

Tarih

BÖLÜM 3: Çözüm

26.

Tarih..... İmza.....

Ünvan/Rütbe .....

DKG Planı Şablon Örneği

Devlet Kalite Güvence Planı:			Tarih:	Revizyon:	Yetkilendirene Kopya: Evet ☐ Hayır ☐											
Sözleşme No:			DKGT Adı:													
DKG Talebi Ref. No:			DKGT Tel.No.:													
Kuruluş Çapında Yaklaşım:			☐													
Yüklenici:			DKGT E-posta:													
Risk Bilgisi	Risk Nedeni	Risk Değeri:			Yüklenici Süreçleri	Riskleri azaltan Yüklenici Süreç Kontrolleri	DKG Faaliyeti Şekli:			Sıklık:						Planlı Tarihleri içeren DKG Faaliyeti
		Yüksek	Orta	Düşük			Sistem	Süreç	Ürün	İlk Ürün Müayene	6 Aylık	Çeyrek Yıllık	Aylık	Herbir Lot	Diğer	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
		☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

EK-C – DKG RİSK TANIMLAMA, DEĞERLENDİRME VE İLETİŞİM

C.1 BU EKİN MAKSADI

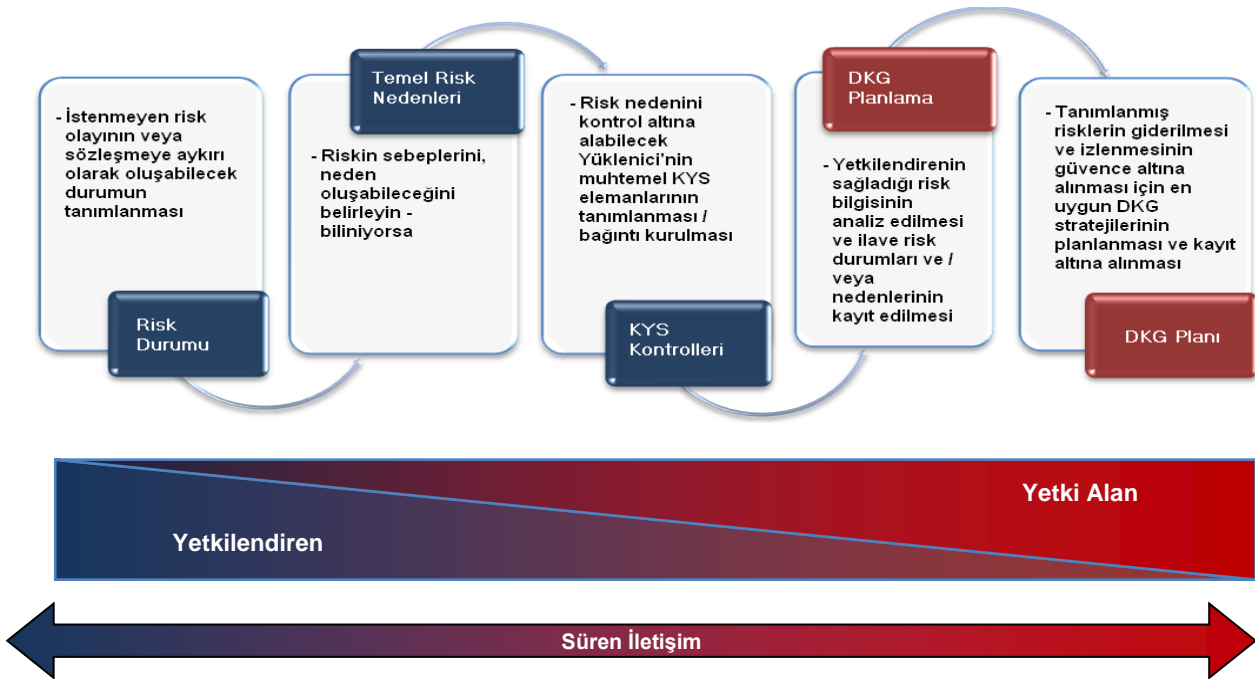
Bu Ek, DKG kapsamında, riskin tanımlanması, değerlendirilmesi ve iletişimi hususlarında, Yetkilendiren ve Yetki Alana yardımcı olacak şekilde tasarlanmış ilave talimat ve rehber olarak hazırlanmıştır.

C.2 YETKİLENDİREN VE YETKİ ALAN ORTAK RİSK TANIMLAMASI VE DEĞERLENDİRMESİ

Yetkilendiren ve Yetki Alan, ortak bakış açılarına dayalı olarak, riskle ilgili mümkün olan en hassas düşünceleri geliştirmek amacıyla, aralarında iletişimin kurulmasına ihtiyaç duyarlar.

Şekil C-1 Konsept Çizelgesi – Yetkilendiren ve Yetki Alanın İletişimi

Şekil C-1, risk bilgisindeki doğruluğun, DKG ve Yetkilendirenin her ikisi tarafından yapılan girdilerle nasıl geliştirileceğini ve DKG planlamasında nasıl kullanılacağını göstermektedir.

C.3 RİSK TANIMLAMA VE DEĞERLENDİRME

C.3.1 Genel

EK-B'deki Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim Formu, başlangıçtaki risk değerlendirmesi ve devam eden gözden geçirme sonuçlarını etkin bir şekilde kaydı ve iletişimi için gerekli tüm alanları içerir. RIAC, DKG Katılımcıları arasında son zamanlardaki risk bilgisinin iletişimde kullanılacak ve DKG Talep Formuna iliştilirilecektir.

RIAC'daki bilgi, DKG Yetkilendirmesi ömrü boyunca, risk bilgisini oluşturmak ve idame etmek için DKG Katılımcıları tarafından kullanılacaktır.

C.3.2 Risk Unsurları

Risk temelli DKG'nin planlanması ve uygulanması maksadıyla, risk unsurlarının, vasıflarının, kontrollü süreçlerin, etkilerin ve birbirleriyle ilişkilerin anlaşılması önemlidir. Risk unsurları:

- Risk Bildirimi
- Risk Nedeni
- Risk Etkisi
- Risk Olasılığı
- Risk Dizini

C.3.3 Risk Tanımlaması

C.3.3.1 Risk Bilgisi Kaynakları

Şekil C-2, risk tanımlamasına yardımcı olacak beyin jimnastiği olarak kullanılabilen risk bilgisinin potansiyel kaynaklarını gösterir. Önerilen bilgi, kolaylıkla ulaşılabilir olmalıdır ve alınması ve analiz edilmesi, kapsamlı bir araştırmayı gerektirmemelidir. Bununla birlikte, Şekil C-2'nin, herşeyi kapsadığı düşünülmemelidir.

Şekil C-2 Risk Bilgisi Kaynakları

Müşteri Geri beslemesi– Müşterilerden ya da önceden yüklenici tarafından üretilen ürünlerin kullanıcılarından elde edilen Risk Bilgisi, örn. Müşteri şikayetleri.

Yüklenicinin Geçmişteki Performansı – Sözleşme performansı, takvimi veya fiyat gereksinimleri üzerinde ya da ürün üzerinde olumsuz bir etkisi olması beklenebilen yüklenicinin önceki sözleşmelerdeki performansı temel alınan sistem ya da süreçler.

Önceki Risk Geri beslemesi – Önceden tamamlanmış DKG Talebi ya da güncel DKG Talebine ilişkin, Yetki Alandan alınan risk bilgisi ve tavsiyeler.

Ön-ihale İncelemeleri – Sözleşme ön-ihale KG incelemeleri ya da KG denetimleri esnasında, belirlenen risk bilgisi (veya eksikliği).

Sistem veya Süreç Sertifikasyonu –

İkinci ya da üçüncü taraf sertifikasyonları, ürün veya süreç sertifikasyonu, ürün test laboratuvarlarının kullanımı gibi konularla ilişkili risk bilgisi.

Proje Ofisi – Eğer sözleşme, bir proje ofisi tarafından yönetiliyorsa, risk bilgisi risk yöneticisinden elde edilebilir.

Anahtar veya Kritik Ürün Karakteristikleri ya da Süreçleri – Yeterli düzeyde kontrol edilmediğinde, ürünün teslimi, fiyatı ya da performansına olumsuz etki edebilecek olan Süreç veya Ürün elemanları ya da özellikleri.

Yüklenicinin Deneyimsizliği – Ürün üzerinde ya da ürünün teslimi, fiyatı ya da performansı üzerinde olumsuz etkisi olabilecek olan yüklenicinin deneyimsizliğinin temel alındığı sistem veya süreçler.

Sözleşmenin Gözden Geçirilmesi – Gözden geçirilen sözleşme, ürün üzerinde ya da ürünün teslimi, fiyatı ya da performansı üzerinde olumsuz etkisi olabilen ilave riskleri ortaya çıkarabilir. Mevcut ise, Yüklenicinin kalite, risk, konfigürasyon yönetim planları gibi ilgili dokümanların gözden geçirilmesini kapsar.

C.3.3.2 Risk Bildirimi

Devlet Kalite Güvencesinin amaçları doğrultusunda (GQA) “ ne gibi aksamalar olabileceğini” tanımlayan risk bildirisi, ürünün teslim çizelgesi, maliyet ve/veya performans üzerindeki negatif etkilere sahip olan bir durum olarak ifade edilebilir. Risk bildirim kaliteye yönelik sözleşme taleplerinin yerine getirilmesi konusundaki endişeleri yansıtmalıdır. Risk bildiriminin gelişiminde, bu bildiri genellikle ürün kullanıcısı için doğrudan doğruya neyin önemli olduğu ile ilgili olan spesifik ürün şartnamesinin yada sözleşme ile ilgili QMS taleplerine yönelik nedenlerin göz önünde bulundurulmasında fayda sağlamaktadır. Alıcı ve Yetkilendirenin risk etkisi konusunu daha iyi bir biçimde algılamalarının en temel nedeni de budur.

Risk bildirim, özellikle yeni programlar ya da Yükleniciler için oldukça genel olabilir. Devlet Kalite Güvencesi uygulandığı için risk bilgisi olgunlaştırılmalı ve daha da genişletilmelidir. Risk yeniden değerlendirilmeli ve uygun olması halinde RIAC tekrar gözden geçirilmelidir.

C.3.3.3 Risk Nedenleri

“Ne gibi aksamalar olabileceğine dair” risk nedenlerinin belirlenmesi, Devlet Kalite Güvencesi (DKG) planlaması için gereklidir. DKG amaçlarına yönelik olarak, risk nedenleri, süreçler açısından açıklanmaktadır, öyle ki, etkisiz olması durumunda, bu nedenler, ürünün teslimat takvimi, maliyeti ve/veya performansı üzerinde negatif etkilere yol açabilecektir. Risk nedenleri, AQAP ya da benzeri sözleşmede yer alan KYS gereksinimleriyle ilişkilendirilmelidir. Önceki tecrübelerden elde edilen her geçerli bilgi, doğrudan ya da referans verilerek bildirilmelidir. Ürün teslimatının, maliyetinin ve/veya performansının etkin bir şekilde kontrolüne katkıda bulunan sayısız süreç ve alt süreçler ve bu nedenle sayısız risk nedenleri olabilir.

C.3.4 Risk Değerlendirmesi

Belirlenmiş riskler, Devlet Kalite Güvencesinin gerekli olup olmadığını belirlemek amacıyla nicel bir değerlendirme gerektirir ve DKG planlamasını desteklemektedir. (referans para. 5.4) Risk değerlendirme, risklerin etkisini ve oluşma ihtimalini göz önünde bulundurmalıdır. Risk dizinine yol açabilecek her bir riskin değerlendirilmesi, her bir etki ve olasılık için üç seviyeyi göz önünde bulundurmalıdır. Yüksek (9), Orta (4) ya da Düşük (1) (referans şekil C-5).

C.3.4.1 Risk etkisi

Risk etkisi, yüksek, orta ya da düşük seviyelerde oluşacak riskin sonuçlarının ne denli kritik olabileceğini göstermektedir. Normalde Yetkilendiren, risk etkisi konusunda geniş ölçüde bilgi sahibidir. DKG'nin risk etkisi üzerinde ya çok az ya da hiç etkisi olmadığına dikkat edilmelidir. Aşağıda yer alan Tablo C-3, risk etkisinin miktarını belirtmek için DKG Katılımcıları için yüksek, orta ve düşük risk etkilerini göstermektedir.

Table C-3 Risk Etkilerinin Nitelikleri

Risk Etkisi	Nitelik
Yüksek (9)	Risk oluşumu, yaşam kaybı ya da ciddi yaralanmalar ya da tamamen görevde başarısızlıkla sonuçlanabilir.
	Genellikle, kritik emniyet malzemesi (CSI), uçuş emniyet malzemesi, denizaltı ilk seviye gibi göstergelerdir. Bu göstergeler ürünleri ya da özellikleri belirlemek için kullanılmaktadır. Risk tek bir hatanın sonucu olarak ortaya çıkabilir.
	Radyasyon sızıntısı yada yaygın kimyasal kirlenme gibi ciddi ya da daimi çevresel zararlar.
	Kolaylıkla yeri doldurulmayacak olan askeri operasyonlarda öneme haiz olan ya da gizli bilgi gibi değerlerin kaybı.
	Ürünlerin amaçlanan hedefleri karşılamaması ve bir diğer ürün ya da sistem gibi alternatif yöntemlerden memnun olunamaması.
	Ürünün temin zamanının uzun olması, tek bir kaynaktan tedarik ya da tedarikte gereksiz tekrarlamaların (koordinasyonsuz bir şekilde münferit alım gibi) aşırı pahalı olması.
Teçhizatın hazır bulundurulabilirliğindeki eksikliğin halihazırdaki askeri operasyonları etkilemesi.	
Orta (4)	Risk oluşumunun, görevin aksamasına ya da zarar görmesine neden olması, örneğin, önemli bir gecikmenin meydana gelmesi, masrafların artması.
	Bir yada birden fazla anahtar kabiliyetleri tehlikeye düşürecek şekilde, ürün yeteneğinin sınırlandırılacak olması.
	Kritik olmayan, ancak, anahtar karakteristikler ya da özel gereksinimlerin etkilenmesi.
	Ürünün temin zamanının uzun olması ve tedarikte gereksiz tekrarlamaların aşırı pahalı olması.
	Gelecekte yürütülecek olan askeri operasyonları etkileyecek olan teçhizatın hazır bulundurulabilirliğindeki ve/veya mevcut sistemler için gerekecek olan ömrünün uzatılmasındaki eksiklik.
	Yerel ya da geçici çevresel zarar.
Ömür devri masraflarının önemli ölçüde artması.	
Düşük (1)	Sadece kritikliğe sahip olmayan, anahtar karakteristiklere haiz olmayan ya da özel gereksinimlerin etkilenmesi.
	Bütçe kısıtlamaları içerisinde artan masraflar.
	Operasyonları etkilemeyen, idare edilebilir proje gecikmeleri.
	Kritik bir özelliği olmayan, ürün görünümünün olumsuz etkilenmesi.
	Kolayca telafi edilebilen yerel çevresel etki.
Tüketilebilir malzemeler, piyasada mevcut ürün ve hizmetler gibi, ürünün, kolayca yenisiyle değiştirilebilecek şekilde, aşırı pahalı olmaması ve yaygın bir şekilde piyasada bulunabilmesi.	

C.3.4.2 Risk Olasılığı

Tanımlanan risk, kesin değildir, bu yüzden, tanımlanan riskin, DKG planlaması için dengeli bir kriter sağlaması amacıyla, riskin meydana gelme olasılığı değerlendirilerek, açıklanacak olması gerekmektedir. Risk olasılığı, Yüklenicinin Kalite Yönetim Sisteminin ürün teslimatı, maliyeti ve/veya performansı üzerinde ne kadar etkin şekilde kontrol sağlayacağı hakkında nicel bir değerlendirmedir. Risk olasılığı, yüksek, orta ve düşük dereceli olarak ifade edilmektedir. Risk faktörleri ve risk olasılıkları Yüklenicinin süreçleri ile yakından ilintilidir.

3.4.2.1 Risk Olasılık Göstergeleri

Aşağıda yer alan Tablo C-4 yüksek, orta ve düşük risk olasılıklarının tipik göstergelerine işaret etmektedir. Normalde, Yükleniciden daha fazla bilgiye sahip olan Devlet Kalite Güvence Temsilcisi risk olasılığı hakkında daha detaylı bilgiye sahiptir. Tablo C-4 risk olasılığını belirlemek için DKG Katılımcılarına fayda sağlamak amacıyla kullanılabilir.

3.4.2.2 Risk Olasılığını Destekleyen Deliller

Risk olasılığının değerlendirilmesi, büyük oranda, mevcut delillere ve değerlendirmeyi yapan kişinin bilgi ve tecrübesine bağlıdır. Mevcut delillerin hiç olmaması ya da az olması durumunda, risk olasılığının oldukça yüksek olduğunu varsaymak kabul edilebilir. Bu gibi durumlarda, DKG, bilgi değerlendirmesi yapılabilmesi için yeterli delilleri bir araya getirmek amacıyla kullanılabilir.

Tablo C-4 Risk Olasılık Göstergeleri

Risk Olasılığı	Göstergeler
Yüksek (9)	Riskin oluşma olasılığı oldukça yüksektir. Sistem yada süreç kontrolü söz konusu değildir. DKG sonuçları gibi performans verileri, mevcut ya da son edinilen tecrübeler, sistem ya da süreçlerin, kaliteye ilişkin sözleşme gereksinimlerini karşılamadığını ortaya koymaktadır.
	İstenen faaliyetleri uygulamak için Yüklenicinin kabiliyetlerine yönelik mevcut hiçbir delil bulunmamaktadır.
	Risk oluşumunun artmasına yol açan denetimsiz süreç oldukça sık kullanılmaktadır.
	Sürecin nadiren işleme konulması ve bu nedenle nadiren uygulanması, deneyimli operator eksikliği gibi kontrol zaafiyetine yol açan sonuçlar doğurmaktadır.
Orta (4)	Süreç, ya Yüklenici için yeni bir süreçtir ya da kontrolü oldukça güçlüdür. Süreç kontrolünün güvenini sağlayan geçmiş performansla yönelik ya çok az delil vardır ya da hiç yoktur.
	Risk oluşumu muhtemel ya da mümkündür. Bir sistem ya da süreç tam olarak kontrol altında değildir; son zamanlardaki DKG sonuçları, son zamanlardaki deneyimler ve/veya Yüklenici gibi performans verileri, kaliteye yönelik olarak sözleşme gereksinimlerinin karşılamak maksatlı sistem veya süreç yeterliliğine ilişkin şüpheleri ortaya koyar.
Düşük (1)	Süreç, ya Yüklenici için yeni bir süreçtir ya da kontrolü oldukça güçlüdür. Kontrole yönelik bazı deliller vardır, ancak, süreç kontrolünün güven vermesi yetersizdir.
	Riskin ortaya çıkması olası değildir. Sistem ya da süreç kontrol altındadır; performans verileri, mevcut ya da son zamanlardaki DKG sonuçları veya Yüklenici, kaliteye yönelik olarak sözleşme gereksinimlerinin yerine getirildiğine dair delilleri vermektedir.

C.3.4.3 Risk Dizini

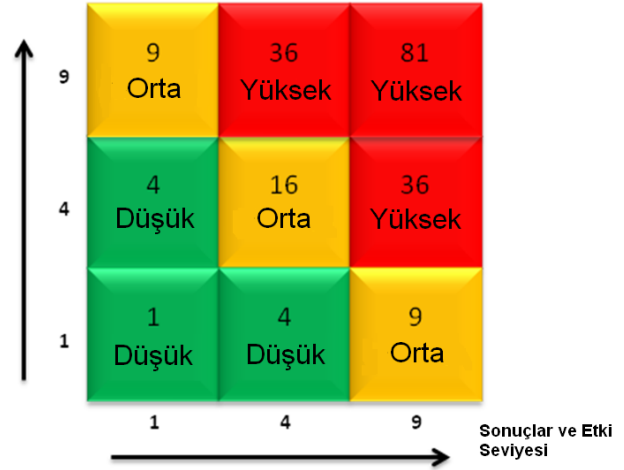
Risk Dizini (İndeksi), riskin ne denli önemli olduğunu belirleyen niteliksel bir ölçüdür ve DKG çalışmalarının önceliğini belirlemek için kullanılmaktadır. Risk dizini, risk etkisinin ve olasılığının bir ürünüdür. Şekil C-5, Risk Dizin Matrisi, farklı risk dizinlerini tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Şekil C-5 Risk Dizin Matrisi

C.3.4.3.1 Ürün Kritikliği

Risk Dizin Matrisi ile ilgili olarak, proje ya da sözleşmenin müdahil olduğu, herhangi bir sistem parçası, montaj ya da teçhizata ilişkin, risk etkisi nedeniyle, yaşamın ya da önemli operasyonel kapasitenin kaybıyla sonuçlanan kritik bir arıza veya felakete yol açan bir arıza söz konusu ise, bu durumda risk dizini, asla 9'dan daha az olamaz. Verilecek olan örnekler arasında; Kritik Emniyet Malzemeleri (CSI), Yaşam Emniyeti, Denizaltı 1'nci seviye, Hayati Önem Taşıyan Parçalar ve Uçuş Emniyet Malzemeleri yer almaktadır.

Olasılık ve Gerçekleşebilirlik

C.3.5 Risk İletişimi

Yetkilendiren ve Yetki Alanın (DKGT), Devlet Kalite Güvencesini uygun bir şekilde planlamak için DKGT'ye imkan vermek ve dengeli bir risk bakış açısını sağlamak maksadıyla kendi risk tanımlama ve değerlendirmelerini yapmaları zorunludur. RIAC formu üzerindeki yorum ve tavsiyelerin desteklenmesi, müşterek risk belirleme ve değerlendirmesinin karşılıklı olarak anlaşılmasını artıracaktır. Yetki Alan ve Yetkilendirenin bakış açılarından tamamlanmış RIAC örnekleri için Şekil C-6 ve C-7'ye bakınız

C.3.5.1 Bilgi Konfigürasyonu

Hem Yetki Alandan Yetkilendirene hem de tam tersi olarak, RIAC formunun revize ve mübadele edildiği her seferde, RIAC'nin yayım numarası ve tarihi, bilginin konfigürasyonunun sağlanması açısından güncelleştirilmelidir.

Şekil C-6 Yetkilendirenin Risk Örneği

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim (RIAC) -- Sayfanın – Sayfası Risk bilgisinin ticari hassasiyeti göz önünde bulundurulmaktadır ve sadece DKG amaçları doğrultusunda kullanılacaktır. Risk bilgisi, Alıcı, Yüklenici ve DKGT arasında önceden bir mutabakata varılmadığı müddetçe, Karşılıklı DKG Katılımcıları dışında paylaşılmayacaktır.					
		RGQA Nu:	DAOQ n 280708	Revizyon Nu.:	0	Tarih:	28/07/2008
RIAC Nu:	RIAC n 250708	Revision Nu.:	0	Tarih:	25/07/2008		
Risk Bildirimi Gövde bütünlüğü, denizaltı gövdesinin kaynak bağlantısının etkinliğinin yetersiz olması							
Risk Nedeni(leri): Kaynak telinin kontrol dışı tedariki (AQAP 2110 ve ISO 7.4) Çok sayıda kaynakçının sirkülasyonu söz konusu olması nedeniyle şirket tecrübesiz ve bazen de kalifiye olmayan kaynakçılarını istihdam etmektedir.(AQAP 2110 ve ISO 9001: 2000 6.2.1 VE 7.5)							
Risk Değerlendirme:	Etki: 1, 4 or 9	9	Olasılık: 1,4 veya 9	9	Risk Dizini = E x O	81	
Süren DKG Risk Durumu:	Azalıyor	☐	Sabit	☐	Artıyor	☐	
Yorum ve Önerilere ilişkin Yetkilendiren/Yetki Alan (DKGT) bölümü: 3 müşteri şikayeti, kaynak telinin yanlış kullanımına yönelik 2 şartname ve kalifiye olmayan kaynakçıya yönelik 1 şikayet							
Kapanış Risk Durumu:	Risk Oluşmadı	☐	Oluştı ve Kontrollü	☐	Oluştı ve Kontrol Dışı	☐	

Risk bildirim ve risk nedenleri, bireysel olarak (olasılıkların farklı olması durumunda) ya da yukarıda belirtildiği üzere, risk bildirimine karşı, pekiştirilmiş bir düşünce olarak değerlendirilebilir.

Şekil C-7 Yetki Alanın Risk Örneği

		NATO Devlet Kalite Güvencesi Risk Tanımlama, Değerlendirme ve İletişim (RIAC) -- Sayfanın – Sayfası Risk bilgisinin ticari hassasiyeti göz önünde bulundurulmaktadır ve sadece DKG amaçları doğrultusunda kullanılacaktır. Risk bilgisi, Alıcı, Yüklenici ve DKGT arasında önceden bir mutabakata varılmadığı müddetçe, Karşılıklı DKG Katılımcıları dışında paylaşılmayacaktır.					
		RGQA Nu:	DAOQ n 280708	Revizyon Nu.:	0	Tarih:	28/07/2008
RIAC Nu:	RIAC n 250708	Revision Nu.:	1	Tarih:	18/08/2008		
Risk Bildirimi Gövde bütünlüğü, denizaltı gövdesinin kaynak bağlantısının etkinliğinin yetersiz olması							
Risk Nedeni(leri): Kaynak telinin kontrol dışı tedariki (AQAP 2110 ve ISO 7.4) Çok sayıda kaynakçının sirkülasyonu söz konusu olması nedeniyle şirket tecrübesiz ve bazen de kalifiye olmayan kaynakçılarını istihdam etmektedir.(AQAP 2110 ve ISO 9001: 2000 6.2.1 VE 7.5)							
Risk Değerlendirme:	Etki: 1, 4 or 9	9	Olasılık: 1,4 veya 9	4	Risk Dizini = E x O	36	
Süren DKG Risk Durumu:	Azalıyor	☒	Sabit	☐	Artıyor	☐	
Yorum ve Önerilere ilişkin Yetkilendiren/Yetki Alan (DKGT) bölümü: Yüklenici kaynak telinin kontrolü için yeni bir süreç uygulamıştır. Makaralar renklerle ifade edilmiştir ve kaynağa başlanmadan önce makara eşlerinin kontrolü istenmektedir. Şirket tecrübeli kaynakçıların öneminin de farkına varmıştır ve kritik görevleri üstlenen personelin ödüllendirilmesi için personel tutma sistemi başlatmıştır, personelin geri dönüş konusu çözüme kavuşmuş görünmekle birlikte halen takibi gerekmektedir. Risk olasılığı indirgenmiştir.							
Kapanış Risk Durumu:	Risk Oluşmadı	☐	Oluştı ve Kontrollü	☐	Oluştı ve Kontrol Dışı	☐	

EK D - RISK TEMELLİ DKG PLANLAMASI VE UYGULAMASI

D.1 BU EK'İN MAKSADI

Bu Ek'in maksadı, riske dayalı DKG'nin nasıl planlanacağına, uygulanacağına ve gözden geçirileceğine ilişkin talimatları, rehberi ve örnekleri DKGT'ye sağlamaktır. Bu ekteki hiçbir şey, ulusal uygulamaların ya da bu yayımdaki talimatların daha önemsiz olduğunu düşündürmeyecektir. Bu ek, DKG planlamasına (referans bölüm 11 ve 12) ve DKG uygulamasına (referans bölüm 13 ve 14) ilavedir.

D.2 GENEL

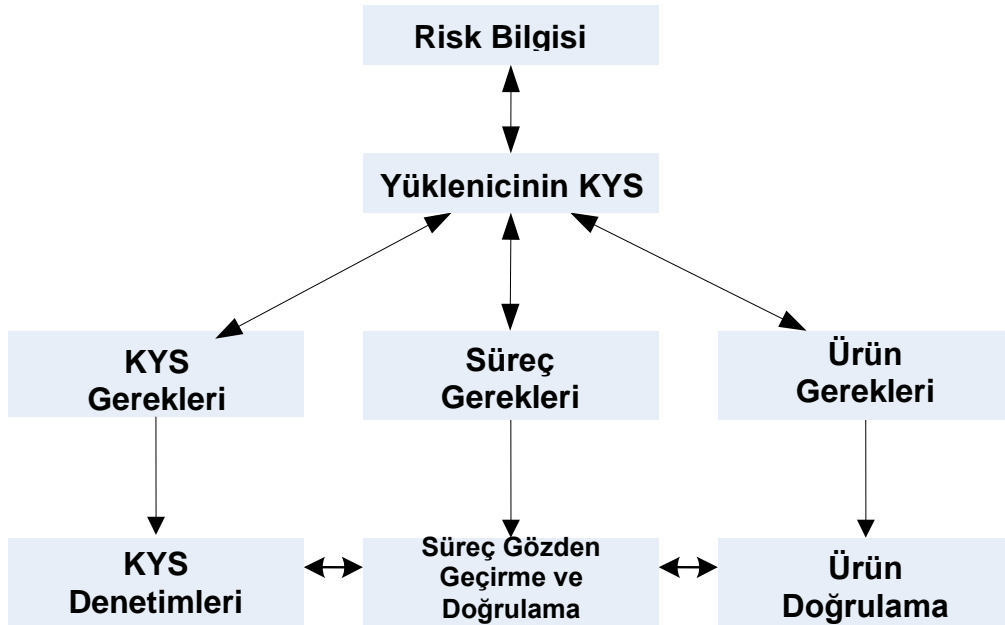
Bu Ek, RIAC formu temelinde hazırlanmıştır ve önce, bazı tipik DKG faaliyetlerinin sağlanmasındaki ve ilk risk değerlendirmesine dayalı DKG faaliyetlerinin planlanmasındaki genel ilkeleri (konseptleri) gösterir, sonra da, DKG süresince delillerin nasıl toplandığı dahil, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, DKG planlamasına ilişkin bazı rehber ve talimatları vermekte olup, risk durumlarına ve DKG planlamasına etkisi olmalıdır.

Her yetkilendirme farklıdır ve bu durumda bu Ek, her duruma hitap edemez ya da DKG Katılımcılarının eğitim ve tecrübe ihtiyacının yerini tutamaz. Yüklenici ve ürüne ilişkin bilgiler, uygun olan DKG çeşitleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

D.3 RISK TEMELLİ DKG PLANLAMASI

Şekil D-1 Risk Temelli DKG Planlamasına İlişkin İlkeler

Şekil D-1, DKG faaliyetine odaklanmak için risk bilgisinin, ne şekilde kullanılacağını gösterir.

ISO 9000 Tanımları Uygulanır

D.3.1 DKG Planlaması için Gereken Dokümanlar

DKG planlaması için zorunlu dokümanlar, tamamlanmış RIAC formu, sözleşme, ilgili standart ve süreçler; Yüklenici programı; planlar ve ilişkili dokümanlardır. Ek B-13'teki DKG plan şablonu önerilmektedir. RIAC'ın bir örneği, aşağıdaki Şekil D-2'de verilmektedir.

Şekil D-2

NATO Government Quality Assurance					
Risk Identification, Assessment and Communication (RIAC)					
Page 1 of 1					
Risk information is considered commercially sensitive and shall be used for GQA purposes only. Risk information shall not be shared outside of the Mutual GQA Participants, unless by prior agreement by the Acquirer, Supplier and GQAR					
RGQA Number:	DAOQ n°280708	Revision Number:	0	Date:	28/07/2008
RIAC Number:	RIAC n°250708	Revision Number:	1	Date:	18/08/2008
Risk Statement: The hull integrity - Insufficient strength of the welded joints of the submarine hull					
Risk Cause(s): Uncontrolled supply of welding wire (AQAP 2110 and ISO 7.4) There is a high turn over of staff (welders) and the company has to employ inexperienced and sometimes unqualified welders. (AQAP 2110 and ISO 9001:2000 6.2.1 and 7.5)					
Risk Assessment:	Impact: 1, 4 or 9	9	Likelihood: 1,4 or 9	4	Risk Index = I x L
On going GQA Risk Status:	Decreasing	☒	Stable	☐	Increasing
Delegator/Delegatee (GQAR) area for comments and recommendations: The Supplier has implemented a new process for the control of welding wire. Spools are now colour coded, and duplicate checks are required prior to welding being started. The company has also recognised the importance of experienced welders and have instated a staff retention system, to reward staff in critical roles, the staff turnover issue seems to be resolved but should still be monitored. The risk likelihood is reduced.					
Risk Status at Closure:	No Occurrence	☐	Occurred & Controlled	☐	Occurred & Uncontrolled

D.3.2 Risk Dizini ve DKG Planlaması

Risk dizini (indeksi), DKG planlamasında kullanılan risk önceliğinin bir göstergesidir. DKG alanında harcanan herhangi bir kaynak, bir riske yönelik olacak ve risk dizinindeki düzeye uygun olacaktır. Normalde, düşük dizinli riskler, ya çok az DKG gerektirir ya da hiç gerektirmez. İstisnalar söz konusu olsa da, her bir durum, kendi özelliklerine göre göz önünde bulundurulmalıdır. DKG'nin uygulanmadığı durumlarda, Alıcı bilgilendirilmelidir (referans 11.5). Alıcı, DKG'ye yönelik ihtiyaçları ve risk durumunu etkileyebilecek olan değişiklikleri tespit etmek amacıyla, ürün teslimatının, maliyetinin ve performansının takibini göz önünde bulundurmalıdır. DKG'nin uygulanmasına karar verildiğinde, DKG'yi planlamak için daha fazla inceleme gereklidir.

D.3.2.1 DKG Planlamasında Risk Etkisi

Risk etkisinin analizi, DKG faaliyetinin türünü ya da daha özel olarak ele alındığında, DKG faaliyetinin derinliğini etkileyebilir. Düşük etkili riskler için, süreçlerin, planlanmış düzenlemelere uygun olarak işlediğini garantilemek maksatlı KYS gözden geçirmeleri, kaliteye yönelik sözleşme gereksinimlerinin karşılanacağına dair güven oluşturmak için yeterli olabilir. Orta derecede etkili riskler için, süreç gözden geçirmeleri ve doğrulamalar da dahil edilmelidir. Yüksek derecede etkili riskler için, özellikle anahtar karakteristikler baz alınarak, Yüklenicinin ürün doğrulama faaliyetlerinin takibini içerecek şekilde, DKG türü genişletilmelidir

D.3.2.2 DKG Planlamasında Risk Olasılığı

Risk olasılığının daha detaylı analizi, DKG faaliyetlerinin sıklığını etkilemelidir, olasılık arttıkça DKG sıklığının da artışı göz önünde bulundurulmak zorundadır.

D.3.2.3 DKG Planlamasında Risk Bildirimi ve Risk Nedenleri

Risk nedeni (leri), DKG planlamasını Yüklenicinin KYS'sinin belirli alanlarına doğru kaydırır. Risk bildiriminin detayları, aşağıda yer alan ilgili maddeler üzerinde gerekli odaklanmayı sağlayarak, ürün, sözleşme ya da endişe duyulan hususlarla bağlantıyı verecektir:

- Süreçler/ Üretim hatları
- Ürün ömür devri safhası;
- Alt-montaj;
- Bölümler/Ekipler ve
- Alt-yükleniciler.

D.4 DKG FAALİYET VE TEKNİKLERİNİN HEDEFLERİ

D. 4.1 DKG Faaliyetleri

DKG Faaliyetleri, yeterli delilleri toplamak amacıyla, uygun derinlik ve sıklıkta ve projenin uygun aşamalarında, sözleşmede yer aldığı şekilde, Yüklenicinin KYS'sine yönelik olmalıdır.

- Yüklenicinin süreç ve planlarının, kaliteye ilişkin sözleşme gereksinimlerini karşılamaya muktedir olduğunu güvence altına almak (gözden geçirme);
- Yüklenici tarafından, kaliteye ilişkin sözleşme gereksinimlerinin yerine getirilmesindeki süreklilik (doğrulama) ya da
- Uygunsuzlukların düzeltilmesi için Yüklenicinin uygun önlemleri aldığını güvence altına almak; Tekrarının önlenmesi (gözden geçirme ve doğrulama) ve
- Risklerin azaltılması.

D.4.2 DKG Teknikleri

Ulusal uygulamalara uygun olarak, Yetki Alan (DKGT) tarafından değişik teknikler kullanılabilir ve DKG teknikleri, gözden geçirme ya da doğrulama altındaki delil kaynakları temel alınarak seçilmelidir, örneğin, dokümanlar, süreçler, ürünler, testler v.b. Bunlar aşağıdaki hususları içerir:

- Resmi Denetim (referans ISO 19011:2018);
- Gayri resmi denetim;
- Mülakatlar;
- Doküman gözden geçirmeleri ya da doğrulamaları;
- Yüklenicinin süreçlerine ve/veya faaliyetlerine tanıklık;
- Toplantılarda bulunma/katılım.

D.4.2.1 Gözden Geçirmeler

Planlanmış Yüklenici faaliyetlerinin ya da eylemlerinin, uygunluk, yeterlilik ve etkinlikleri bakımından güven sağlanması gerektiğinde, gözden geçirmeler, bir önleyici yaklaşım olarak icra edilmektedir; bu, "gereken" ve "uygulanacak olan ya da verilecek olan" durumların bir mukayesesidir. DKGT, tipik olarak, aşağıda yer alan örnekler dahil olmak üzere, Yüklenicinin planları ile önerilen faaliyetlerinin kabul edilebilirliği konusunda kararlara etki eden delilleri aramaktadır:

- KYS ya da kalite planı gözden geçirmeleri;
- Süreç gözden geçirmeleri;
- Planlanmış düzeltici ve önleyici faaliyetlerin gözden geçirmeleri.

Gözden geçirilecek olan KYS ya da süreçlerin bölümleri, risk bildiri mi ya da risk nedeni yoluyla belirlenmelidir. Kaliteye yönelik sözleşme gereksinimlerinin karşılanacağına dair güven sağlanması amacıyla, Yüklenicinin yeterli derecede delile ya da bilgiye sahip olmadığı durumlarda, normal olarak, gözden geçirmeler, sözleşme ya da süreçlerin en erken safhasında yapılmaktadır.

D.4.2.2 Doğrulama

Yüklenicinin faaliyet ya da eylemlerinin, belirtilen gereksinimleri karşıladığına dair güvenin sağlanması gerekiyorsa, doğrulamalar, bir tepkisel (reaktif) yaklaşım olarak icra edilmektedir; bu, belirtilen ya da planlananın, gerçek sonuçlarla bir mukayesesidir. Doğrulama sonuçları örnekleri:

- a) Üretim süreci doğrulaması;
- b) Düzeltici ve önleyici faaliyetlerin doğrulaması ve
- c) Ürün doğrulaması.

Gözden geçirmelerin, bir takım endişeleri ortaya çıkardığı durumlarda, doğrulamalar göz önünde bulundurulmalıdır, doğrulamalar konusu ile ilgili ya da bu konunun kritik olduğu düşünülmeleri ile ilgili geçmişteki hususlar, varlığını sürdürmektedir.

D.5 DKG UYGULAMASI

D.5.1 Genel

DKG'nin uygulanması nedeniyle, DKGT, takip edilen riskler hakkında sürekli olarak daha fazla bilgi edinmelidir. DKGT, risk durumunu gözden geçirip RIAC'yi uygun bir biçimde revize etmek amacıyla bu bilgileri kullanması önem arz etmektedir. Risk durumundaki değişiklikler, değişikliğin nedenini izah ederek kısa yorumlarla desteklenmelidir. Şekil D-3, DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, revize edilen RIAC örneğini göstermektedir.

D.5.2 DKG Etkisi

DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca, DKG planlamasına etki edebilecek olan bilginin sürekli olarak paylaşımı konusunda DKGT ve Yetkilendiren arasında karşılıklı bir yükümlülük söz konusudur. DKG ile, risk olasılığının azaltılması amaçlanmaktadır, ancak, daha fazla bilgi, DKGT'nin, düşük olarak tahmin edilen risk olasılığına ilişkin ilk değerlendirmenin, kısa vadede artış gösterebileceği sonucuna varmasına neden olabilir. DKG'nin, risk etkisine, etki etmesi beklenmemektedir. DKG yetkilendirmesi esnasında, risk olasılığının artması halinde, bunun, planlanmış DKG faaliyet şeklinin uygun olmadığını bir göstergesi olarak düşünülmelidir. Örneğin, KYS gözden geçirmesi, herhangi bir etkiye sahip olması muhtemel olmayan KYS gözden geçirmelerinin, basitçe, daha sık bir biçimde yapıldığı bir süreçteki potansiyel bir sorunun varlığını gösterebilir. Bu gibi durumlarda, DKGT, güven tekrar kazanılıncaya ve olasılık indirgeninceye kadar, QDR ve/veya süreç ve/veya ürün doğrulamalarını artırmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Şekil D-3 DKG Yetkilendirmesi Süresi Boyunca Güncellenen RIAC

		NATO Government Quality Assurance Risk Identification, Assessment and Communication (RIAC) Page 1 of 1 Risk information is considered commercially sensitive and shall be used for GQA purposes only. Risk information shall not be shared outside of the Mutual GQA Participants, unless by prior agreement by the Acquirer, Supplier and GQAR				
		RGQA Number:	DAOQ n°280708	Revision Number:	0	Date:
RIAC Number:	RIAC n°250708	Revision Number:	2	Date:	18/12/2008	
Risk Statement: The hull integrity - Insufficient strength of the welded joints of the submarine hull						
Risk Cause(s): Uncontrolled supply of welding wire (AQAP 2110 and ISO 7.4) There is a high turn over of staff (welders) and the company has to employ inexperienced and sometimes unqualified welders. (AQAP 2110 and ISO 9001:2000 6.2.1 and 7.5)						
Risk Assessment:	Impact: 1, 4 or 9	9	Likelihood: 1,4 or 9	1	Risk Index = I x L	9
On going GQA Risk Status:	Decreasing	☒	Stable	☐	Increasing	☐
Delegator/Delegatee (GQAR) area for comments and recommendations: Process verification conducted on the hull welding, staff appear happy to remain in the company, records and witnessed activity show that welding wire cross checks are all ways undertaken. Welding wire checked and only the correct specification wire was available. Will monitor again in 9 months The risk likelihood is reduced.						
Risk Status at Closure:	No Occurrence	☐	Occurred & Controlled	☐	Occurred & Uncontrolled	☐

D.5.3 Devam Eden DKG Risk Durumu

DKG faaliyet sonuçlarına dayalı olarak, "Devam eden risk durumu", risk dizini üzerindeki DKGT'nin görüşlerini yansıtacaktır (normalde risk olasılığı ile sınırlıdır):

- Azalan
- İstikrarlı
- Artan

İlgili kutucuklarda verilen yorumlar, DKGT'nin anlayışını açıklamak için gereklidir.

D.5.4 Kapanış Risk Durumu

DKG yetkilendirmesi ömrü boyunca ve tüm DKG sonuçlarına dayalı olarak, Kapanış Risk Durumu, riskin oluşumuna ilişkin DKGT'nin makul görüşlerini ve Yüklenicinin kontrol durumunu yansıtacaktır:

- Risk Oluşumu Yoktur
- Risk Oluşmuştur ve Kontrollüdür
- Risk Oluşmuştur & Kontrolsüzdür

İlgili kutucuklarda verilen yorumlar, DKGT'nin anlayışını açıklamak için gereklidir ve gelecekteki yetkilendirmeler için Yetkilendiren/Yetki Alan tarafından kullanılmalıdır.

D.5.5 RIAC Bilgi Konfigürasyonu

Yetki Alan ve Yetkilendiren tarafından RIAC'ın revize edildiği ve mübadele edildiği her seferde, bilgi konfigürasyonunu güvence altına almak için, yayım numarası ve tarihinin güncelleştirilmesi gereklidir.

D.6 Kuruluş Çapında Yetkilendirmeler

D.6.1 Başvuru ve Kullanım

D.6.1.1 Kuruluş Çapında Yetkilendirme, Yetkilendirenin, tek bir yetkilendirmeyi kapsayan belirli bir Yüklenicide aynı tür teçhizat için çok sayıda sözleşmesi olmasını hedeflediği durumda talep edilebilir.

D.6.1.2 Kuruluş Çapında Yaklaşım ise, ortak risklere sahip aynı tür teçhizat için birçok yetkilendirme alınması durumunda, Yetki Alan tarafından uygulanabilir.

D.6.2 Yetkilendirenin Rolü

D.6.2.1 Yetkilendiren, aşağıdaki durumlarda bir Kuruluş Çapında Yetkilendirme talep edebilir:

- Belirli bir Yüklenicide aynı Ürün için çok sayıda benzer sözleşme olacağı durumu.
- Yıllarca işlemde kalacak ve birçok farklı sipariş emrine tabi olan tek bir sözleşmenin tek bir Yükleniciyle yapılması durumu.

D.6.2.2 Kuruluş Çapında Yetkilendirme Yetkilendiren tarafından DKG Talebi formu üzerinde belirtilecektir.

D.6.2.3 Kaynakları en iyi şekilde kullanmak için, Yetkilendirenin Kuruluş Çapında Yetkilendirmeyi kullanması teşvik edilmektedir. Yetkilendirenin, mevcut bir Kuruluş Çapında Yetkilendirmesi olması durumunda, aynı Yükleniciyle benzer sözleşmeler için ilave DKG Talepleri oluşturmaya gerek yoktur. Yetkilendiren, sözleşme bilgilerini (örn. sipariş emirleri) ve mevcut yetkilendirmeye eklenmiş olan talebi kolaylıkla sağlayabilir.

D.6.2.4 Başlangıçtaki DKG Talebine referans verilerek, mevcut bir Kuruluş Çapında Yetkilendirmeye ilave sözleşmeler eklenebilir. Yetkilendirenin halen tüm ilgili sözleşmeye ilişkin dokümantasyonu sağlaması gerekmektedir.

D.6.3 Yetki Alanın Rolü

D.6.3.1 Kaynakların etkin ve ekonomik kullanımını sağlamak için Yetki Alanın, sözleşmelerle ve Yetkilendirenlerle ilgili DKG sonuçlarını paylaşmak amacıyla fırsatları değerlendirmesi teşvik edilmektedir. Bu koşullarda, Yetki Alan, DKG Talebine Yanıt formundaki ilgili kutucuğu işaretleyerek, yetkilendirmede Kuruluş Çapında Yaklaşımı kullanma niyetini Yetki Alana bildirmelidir.

D.6.3.2 Örneğin, DKG, aynı belirli riskleri paylaşan sözleşmelere göre özel DKG faaliyetlerini yürütebilir ve bu belirli riskleri paylaşan DKG Yetkilendirmelerine göre bu faaliyetlerin sonuçlarını kaydedebilir.

D.6.3.3 Kuruluş Çapında Yaklaşım kullanımı, DKG Planı üzerinde gösterilecektir.

D.6.3.4 Kuruluş çapında DKG faaliyetleri raporlandırılırken, DKG, Yetkilendirenlerle ilgili ticari olarak önemli olan ya da sözleşmeye yönelik özel bilgileri paylaşmamaya özen göstermelidir. Kuruluş Çapında Yaklaşım ile ilgili DKG'nin raporlarının sıklığı, Yetkilendirenle mutabık kalınan şekilde olacaktır.

D.6.4 Kuruluş Çapında Yetkilendirmelerin Yönetimi

D.6.4.1 Kuruluş Çapında Yetkilendirme ulusal uygulamalara uygun olarak yönetilmelidir.

D.6.4.2 Yetkilendiren ve Yetki Alan, düzenli aralıklarla en azından yıllık olarak aşağıdakileri sağlayacak şekilde Kuruluş Çapında Yetkilendirmeleri gözden geçirecektir:

- Tüm sözleşmelerin gözden geçirilmesi (açık olanların listesi, kapananlar, alınanlar, geç teslimatlar, iptal edilen sözleşmeler ve sipariş emirleri),
- RIAC üzerinde belirtilen tüm risklerden halen geçerli olanlar,
- Yetkilendirenin talep ettiği raporlandırma faaliyetlerinin yetkilendirme gereklerini karşılaması ve bunların halen projelerle veya sözleşme riskleriyle orantılı olması,
- DKG Talebinin güncellenmesi ve yeniden hazırlanmasına ilişkin görüşler.

D.6.4.3 Yetkilendiren ile DKG (Yetki Alan tarafından tanımlanmış) arasındaki iletişim, DKG gözetim faaliyetlerinin belirlenen riskler doğrultusunda ve etkin olduğunu sağlamak bakımından önemlidir.

D.6.5 Kuruluş Çapının Kapanışı

D.6.5.1 Kuruluş Çapında Yetkilendirme kapsamındaki tüm sözleşme ve/veya sipariş emirleri tamamlandığında, Kuruluş Çapında Yetkilendirme, DKG kapanış talimatları (bakınız bölüm 15) takip edilerek kapatılabilir. Yetki Alan, altı ay içerisinde başka hiç bir görev beklenmediğini Yetkilendirenle beraber teyit edecektir.

AQAP-2070(B)(4)